

METRAŠTIS
1998 - 2000

1998

1999

m.m.

*Su mokslo metų pradžia sveiki-
na Seimo narys Vytautas Cirauskas*

*"Dvyliktokai man lyg broliai, seserys", -
salo abiturientų auklėtoja V. Barkauskienė*

*Rugsėjo 1-osios šventė
aktų salėje*

VILNIAUS "LIETUVIŲ NAMAI"

"Dirva" 990325

KODĖL ŠYPSOSI MANO MOKYTOJA?

9 kl. moksleivis

Antanas Gubanovas

Rugsėjo pirmoji. Atidaru klasės duris. Klasė pripildyta saulės spindulių ir ryto gamtos kvapų. Ir dar viena staigmena: už stalo sėdi mokytoja ir ... šypsosi. Ji pasiilgo ir laukia mūsų...

Kartais mokytoja į klasę įeina rimta, susirūpinusi, bet kai išitikina, jog mes stropiai atlikome visas užduotis, jos veide pasirodo dėkinga šypsena. Mokytoja laiminga, kad jos pastangos nenuėjo vel-

tui...

...Aktų salė pilna mokinių, svečių, pedagogų. Mokytoja jaudinasi: ar pasiseks man scenoje raiškiai padeklamuoti mylimo poeto eiles? Aš stengiuosi ir mokytojos veidą nutvieskia šypsena. Ji patenkinta mano sėkme. Lengviau atsikvėpiu ir aš.

...Žiema. Atrodo, jog tyliai krintančios sniegės sustabdė laiką. Imu svajoti apie

pavasari, vasarą ar dar ką...

Po kurio laiko atsisuku į mokytoją. Ji jau seniai pastebėjo, kad nieko negirdžiu, bet nebara. Ji tik žiūri į mane ir šypsosi. Ji supranta mane...

Dažnai mokytoją matau išeinančią iš mokytojų kambario su žurnalu rankose. Ji šypsosi. Įdomu, kodėl? Kas vyksta ten, už tų durų? Galiu tik spėlioti. Bet manau, kad mano Mokytojai ten gera...

Rugsėjo 1-oji

"Mūsų tikslas yra ne tai, ką darome mes, o tai, ką daro mūsų mokiniai"
Z. Nanckūnaitė

Tikėdami savo mokykla, mokytojo profesijos galia Rugsėjo 1-osios rytą į "Lietuvių namų" aktų salę susirinko 250 mokinių. Visi jie nori kalbėti, rašyti, skaityti lietuviškai...

mokyklos vadovai, mokytojai, auklėtojai, laip ir kasmet, tiki: išugdys lietuvi...

„Gražiname vaikus Lietuvai...“

Vilniaus vidurinėje mokykloje „Lietuvių namai“ mokosi 250 mokslėjų. Visi jie atvykę iš kitų valstybių. Kaip teigė „V.I.“ korespondentui mokyklos direktorius Alfonsas Rudys, „Lietuvių namuose“ mokosi ar mokėsi mokiniai net iš 21 šalies. Daugiausia Rusijos piliečių, kurių senelius prievarta ištrėmė iš Lietuvos. Jų tėvai, pildydami senolių valią, nori savosioms atžaloms dovanoti didžiausią vertybę - lietuvių kalbą ir Lietuvą.

Jūs sutikome „Lietuvių namų“ kieme. Tėvas su sūnumi ką tik atvyko iš Minsko ir su krepšiais ėjo į šalia esantį mokyklos bendrabutį. Užkalbinome. Minskietis Grigorijus Jegorovas pasakojo, kokiais keliais jie pateko į šią mokyklą.

- Mudu su žmona nutarėme bet kokia kaina sūnų mokytį lietuviškoje mokykloje. Žmona - tikra lietuvaitė, o mano giminėje taip pat būta lietuvių. Gal todėl nuo vaikystės svajojau pramokti lietuviškai, savąjį gyvenimą susieti su Lietuva. Džiaugiamės, kad tokia galimybė atsirado sūnui Andriui. Jis puikiai kalba, rašo, skaito lietuviškai, - pasakojo G.Jegorovas.

Andrius mokysis šeštoje klasėje. Jis anksčiau su tėvu jau apžiūrėjo būsimą mokyklą. Patiko. Kur nepatiks, jei ji visa primena šventovę. Negali nesistebėti, kaip pasikeitė mokykla per pastaruosius metus. Tik įėjus pro paradines duris, akis patraukia freska. Joje įamžinti pirmieji Atgimimo metai, kai Lietuvą vėl papuošė kopylstulpiai, kryžiai. „Freską mokyklai dovanavo akcinės bendrovės „Montuotojas“ generalinis direktorius Alfonsas Jaras, freskos autorius - Dainius Stankevičius“, - skelbia įrašas, liudijantis, kas papuošė šią mokyklą.

Atnaujinta mokykla, su-

tvarkytos klasės ir koridoriai. Patys mokytojai dažė grindis ir sienas, tvarkė kiekvieną kampelį, kad rugsėjo pirmąją vaikams būtų gera ir jauku. Pašnekinome abiturientus. Kai kurie jų mena pirmuosius mokymosi metus. 1990 m. spalio pirmąją dieną jie įžengė į šiuos rūmus, kuriuose sovietmečiu mokiniai buvo mokomi ne tik bendrojo lavinimo dalykų, bet ir karybos. Jie turėjo tapti sovietiniais kariniais.

Grigorijus Jegorovas iš Minsko patikėjo savo sūnų Andrių „Lietuvių namų“ pedagogams.

Mokoma buvo tik rusų kalba.

Bet tai tik liūdnas prisiminimas. Atgimimas apvertė viską aukštyn kojom ir ši mokykla išaugo į skaidrų lietuviškos židini.

- Mokykla mums dovanuoja Lietuvą, - sakė dvyliktojas Petras Urba iš Chabarovsko.

- „Lietuvių namai“ - geri namai. Nors ilgėjome tėvų, artimųjų, bet gerieji mokytojai, auklėtojai viską darė,

kad tą liūdesį užpildytų prasmingas darbas, - prisiminė Jurgis Šnioka iš Sankt Peterburgo.

Iš Igarkos, Irkutsko, tolimųjų Sibiro platybių, į kurias buvo išguję jų senelius bolševikai. Iš Argentinos, Latvijos, Lenkijos, Baltarusijos, Moldovos... Visų jų lūpose skambėjo taisyklinga lietuvių kalba. Šie abiturientai į gyvenimą išėina kupini džiaugsmo - ar gali būti didesnė laimė, kaip priklausyti Lietuvai, kurios įvaizdį kūrė jiems seneliai ar proseneliai, prieš mirtį svečiose šalyse savų vaikų prašę: „Nors vaikaičius gražinkite Lietuvai...“

Pirmokams prasidėjo pamoka, kurioje dalyvauja ir tėvai.

Per „Lietuvių namus“ dabar jie grįžta namolio. Jauna, daili klasės vadovė Viktorija Barauskienė apie dvyliktojus sakė: „Jie man - lyg broliai, seserys. Gaila pavasarį bus skirtis. Bet aš žinau - kur, baigę mokslus, jie begyventų - visada liks lietuviai. Lietuva bus su jais. Jie turės savąją sielos karalystę, kurioje ne-

paliaus skambėjusi lietuvių kalba - gražiausia pasaulyje...“

Pirmokėlių mokytoja su vaikais kalbėjo rusų kalba, su kitais aiškinosi gestais, tačiau ji įsitikinusi, jog iki šv. Kalėdų visi mokiniai supras lietuviškai. Visi alei vieno. Pedagogė negailės laiko, jėgų, perduodama jiems lietuvišką žodį. O šv. Kalėdos bus ypatinga šventė. Prie Kūčių stalo susės visi mokytojai ir mokiniai. Čia jau tokia tradicija: laužia vieną kalėdaitį. Kad ir po trupinį išsidalija, bet tai sujungia juos į vieną šeimą, kurioje yra sava tvarka, draus-

mylimas. Mes to jau pasiekėme“, - kalbėjo mokyklos direktorius.

„Blogas mokytojas, kuris vengia politikos, nepr-

„Lietuvių namų“ direktorius Alfonsas Rudys.

tina mokinių mąstyti...“ - net iš kelių pedagogų girdėjau. O juk dar daug iš tolo šaukiama: „Politika nesidomime, mokykla depolitizuota...“ A.Rudys šypsosi: „Kiekviena Lietuvos mokykla turi išugdyti lietuvių. Nesvarbu, kokios tautybės jis būtų, bet jis turi ginti mūsų valstybės idealus...“

....Mokslo metai pradėti Lietuvos valstybės himnu. Pilnutėlė salė mokinių ir jų tėvų, mokyklos mokytojų, rodos, susiliejo į vienumą. Seimo narys Vytautas Ciušas, PLB atstovas Lietuvoje Gabrielius Landsbergis su žmona, kiti į mokslo metų atidarymą atvykę svečiai jautė didelį dvasingumą. Ak, kad visose Lietuvos mokyklose vyrautų tokia šviesa. Neabejoju, jog ją pajuto visi 63 naujokai, rugsėjo 1-ąją peržengę „Lietuvių namų“ slenkstį.

Bernardas ŠAKNYS
Jono DILIO nuotraukos

PLB ATSTOVYBĖJE

Ne kartą esu klaustas kas dabar vadovauja PLB atstovybei Vilniuje. Paduodu savo vizitinę kortelę ir paaiškinu, kad nors esu čia, Melbourne, bet mano dešinioji ranka, sekretorė, atstovybės administratorė Virginija Grybaitė yra ten, Vilniuje. Palaikome nuolatinį ryšį elektroniniu paštu, dokumentus siunčiame faksu, nenutrūksta ryšis nei su Lietuvos įstaigomis ir institucijomis, nei su kraštų Bendruomenėmis. Kasdieninis atstovybės darbas vyksta toliau nesustodamas.

Iš Lietuvos laikinai išvykome rugsėjo 2 dieną. Rugsėjo 1-ą turėjau paskutinį oficialų užduotį – dalyvauti „Lietuvių namų“ mokslo metų atidaryme. „Lietuvių namai“, turbūt visi žinome, yra vidurinė mokykla ir bendrabutis Vilniuje iš užsienių atvykusiems vaikams. Jie yra Dzūkų gatvėje, Rasų pusėje, už Vilniaus geležinkelio stoties.

Pirmas dalykas kurį abu su Dana (mano žmona) pastebėjome tą rytą, tai mieste iškeltos vėliavos. Važiuodami gatvėse matėme į mokyklas einančius vaikus, visi nešėsi gėles įteikti savo mokytojams. Gėlių auginimas ir prekyba jomis yra labai didelė pramonė Lietuvoje ir, po Motinos dienos, mokslo metų pradžia yra neabejotinai didžiausios apyvartos diena.

Prieš oficialiąją dalį teko pabent-

„Lietuvių namų“ mokslo metų atidaryme sėdi iš kairės Regioninių problemų ir tautinių mažumų departamento direktorius Remigijus Motuzas, LR Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis, Danutė Žemkalnienė, stovi mokyklos direktorius A. Rudys, LR Prezidentas Valdas Adamkus ir PLB atstovas Lietuvoje Gabrieliūs Žemkalnis.

drauti, jo kabinete, su mokyklos direktoriumi Antanu Rudžiu ir keliais mokytojais. Dalinausi su jais savo to ryto išpūdžiais, sakiau, kaip gražu, kad mokslo metų pradžia Lietuvoje yra iškelta į šventės lygį, tai rodo, kokią didžiulę reikšmę Lietuva skiria mokslui, švietimui, tuo pačiu savo ateičiai. Nuo pat pirmos dienos vaikai supranta, kad mokymasis yra ne vien tik darbas, bet kartu ir dovana, už kurią jie sako ačiū atnešdami gėles savo mokytojams. O dar, sakiau, netgi visur iškeltos vėliavos! „Vėliavos“, - paaiškino direktorius, - „iškeltos ne mokslo metų pradžiai, o minint Rusijos kariuomenės išvedimą iš Lietuvos prieš penkerius metus“. Vistiok, sakau, nors ir sutapimas, bet gražus sutapimas, tiesiog simboliškas. Vėliau, kai teko sveikinti susirinkusius mokinius, mokytojus ir tėvus, buvo proga paminėti abudu džiaugsmingus rugsėjo pirmosios įvykius.

Oficialioji dalis prasidėjo su man anksčiau nematyta labai gražia tradicija. Į salę mokiniai atėjo klasesimis vieni po kitų. Pirmieji ėjo šių mokslo metų abiturientai – paskutinės klasės mokiniai, kiekvienas paėmęs už rankos ir vedamas pirmosios klasės mokinius, šiais metais pradedančius mažiukus. Pirmasis iš tų mažiukų eidamas skambino varpeliu – šaukiame į klases, į pamokas, į mokslo metų pradžia! Pirmo-

siose eilėse atsisėdę abiturientai pirmokus pasisodino sau ant kelių. Nereiktų net minėti, kad visi buvo gražiai ir tvarkingai apsirengę, kad jautėsi nepaprasta šventinė nuotaika.

Šalia mūsų sėdėjo mažas berniukas, mokyklon atvykęs tik ką, dar nespėjęs įsijungti į klasę. Užkalbinau, tačiau jis tik šypsojosi ir nieko neatsakė. Kartu buvęs jo tėvas paaiškino, kad Mykolas dar nemo-ka lietuviškai kalbėti. Ne jis vienas toks, tačiau per Kūčias jie visi bendraus lietuvių kalba.

Tą dieną, rugsėjo pirmąją, su malonumu ir džiaugsmu atnaujinome pažintis su keliais iš Krasnojarsko atvykusiais mokiniais ir jų tėvais. Susitikau su abituriente iš Minsko, ją buvau sutikęs prieš pusmetį Rimdžiūnuose, Gudijoje, steigiant Gudijos (Baltarusijos) Lietuvių jaunimo sąjungą. Matėme ir daug kitų pažįstamų veidų, su jais susipažinome birželio mėnesį, kai dalyvavome mokslo metų pabaigos ceremonijoje. Direktorius klausiau, ar daug yra nebegrižtančių į mokyklą? Direktorius džiaugėsi, kad tokių yra labai nedaug, o pagrindinė priežastis būna šeimos pasiilgimas, nes atstumai kartais yra labai dideli o ir kaina nuvykti kad ir vasaros atostogoms į šeimą kur nors Uzbekistane, ar panašiai, yra labai didelė. Ypač, kad gi negali vaiko leisti vieno, reikia kad jį kas nors lydėtų. Vis dėlto, dauguma grįžta į sekančius mokslo metus, ne vienas vasarą praleidžia Lietuvoje su giminėmis, daugelio tėvai atvažiuoja juos aplankyti Lietuvoje.

Oficialioji mokslo metų atidarymo dalis, įskaitant kalbas ir meninę dalį, užtruko apie valandą. Lietuvos himną giedoti mokėjo visi – ir dideli ir maži. Mokytojai buvo apipilti gėlėmis ir direktorius Rudys paskelbė 10-ties minučių pertrauką. Po pertraukos prasidėjo pamokos. Laikas negaišinamas.

Sekančią dieną išskridome iš Lietuvos su pakilia nuotaika – rusų

kariuomenė Rusijoje, Lietuvos moksleiviai lietuviškose mokyklose, o mudu vėl grįžtame į Lietuvą sausio mėnesį. Kaipgi nesidžiaugti!

Gabrieliūs Žemkalnis

“Jei tu neprakalbėsi, pripildysiu savo širdį,
tavo tylumos ir kantriai kėsiu ją.
Tylėsiu ir lauksiu kaip naktis,
kuri, nusilenkusi žvaigždėtą savo galvą, kantriai budi.
Rytas būtinai išauš, pranyks tamsybės,
ir iš dangaus tavo balsas liesis aukso srovėmis.
Tada giesmių sparnus įgaus tavo žodžiai
iš kiekvieno mano paukščio lizdo,
o tavo melodijos gėlėm pražys mano giraitėse”...

R.Tagorė

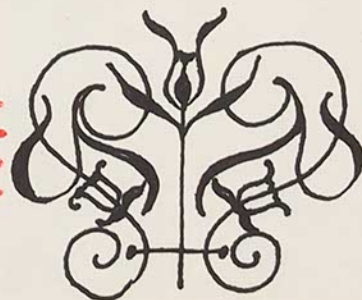
Su Mūsų švente sveikiname visus Mokytojus
ir linkime stiprios dvasios, karštos širdies ir tikėjimo.

Vilniaus Švietimo skyriaus kolegos

8-osios „Lietuvių namų“ įkūrimo metinės

Spalio 1 d. buvo švenčiamos
„Lietuvių namų“ 8-osios įkūrimo
metinės. Naujai atvykę mokiniai
prisieikė gerai mokytis, branginti sa-
vo mokyklą, gerbti pedagogus. Savi-
veiklininkai surengė koncertą, vėti-
nimo komisija paskelbė literatūri-
nių kūrybinių darbų konkurso re-
zultatus.

Ši diena sutapo su Mokyto-
jų profesine švente. Pedagogus sveiki-
no Seimo narys V. Cinauskas, rašytojas
V. Raciškis, mokiniai.

Lietuvos Respublikos
švietimo ir mokslo ministerija

VILNIAUS VIDURINĖ MOKYKLA
"LIETUVIŲ NAMAI"

Moksleivių literatūrinių kūrybinių
darbų 1998 m. konkurso vertinimo
komisija

0200200

PROTOKOLAS

1998 09 22 Nr. _____

_____ Nr. _____

Komisija, susipažimusi su pateiktais kūrybiniais moksleivių darbais, nutarė:

1. Pripažinti geriausiais ir pasiūlyti apdovanoti:
  - 1.1. Buvusios 10a klasės moksleivį Štanišlovą STAVICKĮ už pluoštelį eilėraščių "Akimirkos" ir buvusios 11a klasės moksleivę Aliną URSAKĘ už rašinį "Skaitau J. Aistį ir maštau..." I laipsnio diplomais ir ponų Vandos ir Vaclovo Mažeikų pirmąją premiją - po 150 litų.
  - 1.2. Buvusios 7 klasės moksleivę Iriną LASTOVJAK už "Pasaką apie Paguodą" ir buvusią abiturientę Tatjaną TOLOČKO už rašinį "Ką man sako Vasario 16-oji" II laipsnio diplomais ir ponų Vandos ir Vaclovo Mažeikų antrąją premiją - po 100 litų.
  - 1.3. Buvusios 9a klasės moksleivę Antaną GUBANOVA už rašinį "Kodėl šypsosi mano mokytoja?" ir buvusią abiturientę Juliją TANCIŪRĄ už rašinį "Be Motinos aš dar turėjau Mokytoją" (J. Avyžius) III laipsnio diplomais ir ponų Vandos ir Vaclovo Mažeikų trečiąją premiją - po 70 litų.
  - 1.4. Buvusios 9a klasės moksleivę Svetlaną STAVICKAJĄ už rašinį "Iš mano dienoraščio" ir buvusios 8a klasės moksleivę Viktorą VOVČIUKĄ už rašinį "Laiškas draštuoliui", kopiančiam į "Laimės žiburį" (pagal J. Biliūno apsakymą) Padėkos raštais ir p. Vandos ir Vaclovo Mažeikų paskatinamąją premiją po 20 litų.
2. Pasiūlyti premijuoti mokytojus, padėjusius moksleiviams pasiręsti dalyvauti konkurse, (mokytojos D. Kvickienė, Z. Plepienė, N. Vyšniauskienė) po 40 litų.

Vertinimo komisija

V. Račickas V. Račickas

E. Liubertaitė E. Liubertaitė

V. Vileitienė V. Vileitienė

Rašytojas V. Račickas su literatūrinių kūrybinių darbų konkurso nugalėtojais

mokiniai skaito savo rašinius

Rašytojas V. Račickas su pedagogais

Minybe "98.12.25"

Lietuvių namuose

Mane domina kraštiečiai, laiko ir likimo nublokšti toliau nuo Akmenės žemės, bet viską atiduodantys Lietuvai - taip pat mūsų žemei. Mane domina žmonės, nors ir ne kraštiečiai, bet kadaise vaisingai dirbę mūsų rajone, o dabar sąžiningai trūsiantys Lietuvai ir nepamirštantys Akmenės žemės, kurioje jie sakosi palikę širdies dalelę. Man regis, apie juos kartkartėmis reikia prisiminti ir "Vienybės" skaitytojams papasakoti, kaip klostosi tolesnis šių žmonių gyvenimas.

Toklų nuostatų skatinamas, du kartus lankiausi Vilniaus vidurinėje mokykloje "Lietuvių namai", kurioje devintus metus direktoriauja Alfonsas Rudys. Kadaise, baigęs tuometinį Šiaulių pedagoginį institutą, jis savanoriu atvyko dirbti į Naująją Akmenę, čia mokytojavo, buvo direktoriaus pavaduotoju mokymo reikalams, trumpai buvo kultūros rūmų, vėliau sporto mokyklos direktorius.

Turbūt ryškiausias šio švietaus ir energingo žmogaus gyvenimo tarpsnis yra susijęs būtent su "Lietuvių namais", taigi apie tą nuostabią mokyklą, įsikūrusią į kalnelį už Vilniaus geležinkelio stoties, Dzūkų gatvėje, ir šis platesnis pasakojimas.

TRUPUTIS ISTORIJS

Lietuvių kilmės jaunuoliai, gyvenantys Vakaruose ir norintys geriau pramokti tėvų bei protėvių kalbos, istorijos, tarsi paukščiai skrenda į Vasario 16-osios gimnaziją Vokietijoje. O mūsų tautiečių vaikai ir vaikaičiai? Jų seneliai ir tėvai atsidūrė tremtyje pačiuose toliausiuose Rusijos, Vidurinės Azijos kraštuose. Lietuvių, vadinamųjų "meilės tremtinių", taip pat apstu nuo Sankt Peterburgo iki Toliųjų Rytų, nuo Vorkutos iki Kaukazo, Krymo, Moldovos. Taigi kur skristi, ieškant lietuviybės, šiemis likimo paukščiams? Analogiška Vasario 16-osios gimnazijai 1990 m. spalio 1 d. Vilniuje ir buvo įkurta vidurinė mokykla, pavadinta gražiu "Lietuvių namų" vardu. Alfonsui Rudžiui, jau tada turėjusiam didelę pedagoginio darbo patirtį, ir buvo pasiūlyta vadovauti šiai mokyklai. Jos kieme, ant aukšto ažuolinio kamieno, puikuojasi simbolinis gandrulizdis, tarsi šaukiantis, tarsi kviečiantis į gimtinę sugrįžti lietuvių vaikus. Ir jie skrenda. Skrenda lyg paukščiai, tačiau ne instinkto, o begalinės meilės tėvų ir senelių žemei, jų kalbai, kultūrai ir papročiams šaukiami...

KONTINGENTAS

Norėdamas sužinoti, iš kur vaikai į čia atvyko, prašau direktoriaus bent trumpai apibūdinti tų "paukštelių" "šaltuosius kraštus".
- Pabandyk, - sako A. Rudys, - įsivaizduoti buvusios sąjungos žemėlapi. Iš reto kurio regiono nerasi mūsų auklėtinių. Tolicijai Rytai, Sibiras, Vidurinė Azija. Da-

bar dar pridėjo Lenkija, Argentina, Kirgas, Kanada, JAV...

Daugelio vaikų tėvai ar seneliai tremtiniai dar tik ruošiasi grįžti į Lietuvą, o jaunimas, pas mus randantis puikias sąlygas gyventi bendrabutyje ir mokytis lietuviškai, skrenda į "Lietuvių namus".

Direktoriui leidus ir jo lydimas, praveriu vienos kitos klasės duris ir atsiprašęs kalbinu guvius, dailiai, tvarkingai apsirėngusius vaikus.

Septintokė Irina: "Atvažiavau iš Kijevo, čia mokausi ketvirtus metus. Man labai patinka ši mokykla, nes čia gera kaip namuose, kaip tarp savų. Pradėjau čia mokytis gerai nemokėdama lietuvių kalbos, bet mano mokytoja išmokė ir mane, ir draugus gražiai lietuviškai kalbėti, rašyti".

Aleksandras (iš Baltarusijos): "Mano mamytė totorė, tėvelis lietuvis. Penkti metai aš čia. Atvažiavęs nemokėjau nė vieno lietuviško žodžio, dabar, kaip matote, jau gerai kalbu lietuviškai".

Čia "Lietuvių namai". Nuotraukoje viršuje - Alfonsas RUDYS.

Spaudos
leidiniuose pasakojama apie mūsų mokyklą

Lietuvių namuose

PEDAGOGINIAI IEŠKOJIMAI

Štai tokiaame visapusiškai margame mokinių būryje (jų mokykloje arti pustrėčio šimto) dirba palyginti nedidelis, darnus ir kūrybingas pedagogų kolektyvas: 22 pirmaeilininkiai, 10 su nevisu krūviu ir 9 auklėtojai, taip pat turintieji pamokų. Tarp kita ko, trečioje klasėje įvyko netikėtai įdomi pažintis su mokytoja Regina Stružienė. Pasirodo, tai kadaisė mūsų rajone, Menčių mokykloje, dirbusio šviesaus prisiminimo mokytojo a.a. Albino Kamašausko duktė.

Tikrai įdomūs, verti dėmesio ir, suprantama, specifiniai šios mokyklos pedagogų ieškojimai bei atradimai. Štai, sakysime, sukomplektuota viena klasė, kurioje mokosi vaikai, Rusijoje baigę devynias klases, bet visiškai nemokantys lietuvių kalbos. Per trejus metus paruošti tokį mokinį, kad jis galėtų parašyti lietuvių kalbos baigiamųjų egzaminų rašinį, yra labai sunku, sako direktorius. Taigi sukomplektuota klasė, kurioje jaunuoliai itin kruopščiai mokomi lietuvių kalbos, Lietuvos istorijos, geografijos, dailės, muzikos, tautos pažinimo ir kūno kultūros. Toje klasėje dabar esama Rusijoje baigusių net visą vidurinę mokyklą, o vienas vaikinai - Gardino universiteto istorijos fakulteto auklėtinis - taip pat panoro gerai išmolti lietuviškai. Deja, Baltarusijos karinis komisariatas pašaukė jį karinėn tarnybon, tad šis išvykdamas užtikrino visvien po tarnybos čia sugrįšiąs, o įsigijęs lietuvių kalbos žinių, mokytojaušias Baltarusijos lietuviškose mokyklose - Rimdžiūnuose ar Pelesoje.

Kaip sako direktorius A. Rudys, kai kam beveik neįtikėtina, kad atvykdamai pas mus jaunuoliai išvis nemoka arba prastai kalba lietuviškai, o po metų kitų abitūros eg-

zaminus išlaiko kaip raštingi lietuvičiai. Ministerija mokyklą "šešuoja", per egzaminus net atsiunčia stebėtojų ir, visų džiaugsmui, baigia įsitikinti, kad "Lietuvių namų" pedagogai sugeba puikiai parengti moksleivius gerai įsisavinti lietuvių kalbos teorines ir praktines žinias.

AUKLĖTINIŲ KELIAI

Kalbėjome apie mokinius, į "Lietuvių namus" tarsi paukščiai atskrendančius. O kur ir kaip mokyklos auklėtiniai išskrenda?

Direktorius atsako lyg ir netiesiogiai.

- Nieko žmogui nėra blogesnio, kaip turėti nemėgstamą specialybę, - kalbėjo A. Rudys, - todėl savo auklėtiniais patariame stoti ne bet kur, o kur širdis traukia, kur polinkiai šaukia.

Ir vėl įdomi įdomiausia tų skrydžių geografija. Pernai gražus auklėtinis būrelis įstojo į Vilniaus universitetą studijuoti anglų kalbos, ekonomikos, teisės, taikomiosios matematikos ir informatikos. Dvi merginos išvyko Vokietijon padirbėti šeimos, bet... įstojo į Hamburgo universitetą, kitos dvi, grįžusios iš Vokietijos, Lietuvoje

studijuoja vokiečių kalbą. Vieną merginą mama atgal išsikvietė į Alma Atą, ten ji studijuoja tarptautinių santykių institute, bet tikisi grįžti į Lietuvą ir dirbti Kazachstano ambasadoje. Dar kita panašaus likimo keliais išvyko į Kijevą ir dirba Lietuvos ambasadoje, mat puikiai moka lietuvių, rusų, ukrainiečių ir anglų kalbas. Pernai mokyklą baigė du lietuviai iš Argentinos: vaikinai įstojo į Lietuvos žemės ūkio universitetą, mergina studijuoja architektūrą.

- Mes daug ir kantriai, kruopščiai ir su meile dirbame, - kalba direktorius. - Mūsų viena pagrindinių nuostatų - kad jaunimas nenuklęstų, nepaklęstų. Bendravimo plotmėje mes be galo artimi, nes vaikams, be viso kito, turime atstoti tėvus ir artimuosius, kurie daugeliui toli.

Tas artumas, net pirmą kartą mokykloje svečiuojantis, puikiai jaučiamas: mokiniai itin mandagūs ir mokytojui, ir svečiui, visi vienodai džiaugiasi savo kūrybiniais laimėjimais - dailės parodomis, koncertinėmis išvykomis, aukštų svečių suitikimais, mokykloje dažnai rengiamais koncertais. Stebina, tiesiog pritrūkta, kai čia net pertraukų metu neišgirsi pas mus įprasto triukšmo, tavęs neapstumdys įsišėlęs padūkėlių srautas, čia neišgirsi pikto žodžio, nekalbant jau apie keiksmazodžius.

ĮVERTINIMAS

Direktoriaus Alfonso Rudžio kabinete vartau svečių atsiliepimų knygą. Pirmasis įrašas, pirmasis garbus mokyklos svečias - poetas Bernardas Brazdžionis 1991 m. gegužės 8 d. rašė: "Sužavėtas ir sujaudintas nepaprastai puikiu ir jautriu susitikimu su "Lietuvių namuose" mokamu ir auklėjamu jaunuimu. Didžiausios sėkmės ateityje!"

O toliau - Seimo pirmininkas V. Landsbergis, olimpinis čempionas R. Ubartas, rašytojas K. Saja, buvęs švietimo ir mokslo ministras Z. Zinkevičius ir t.t.

Šių metų gegužės 29 d. mokyklą aplankęs Prezidentas V. Adamkus "Lietuvių namams" linkėjo: "Tegul iš Jūsų mokyklos sklindanti meilė Lietuvai jungia jus visus gražiai tautos ateičiai".

Svečių knygoje radau dar vieną įdomų įrašą. Tai trijų mokyklos auklėtinių, atvykusių iš Altajaus krašto, senelio, tremtinio ir politinio kalinio J. Matačiūno eilėraštis, ilgainiui virtęs mokyklos himnu:

*Susirinkom iš tolimo krašto -
Nuo Altajaus, Seinų, Vorkutos,
Kad išmoktume protėvių rašto,
Pasisemtume jų doros.
Mes kaip paukščiai į Lietuvą grįžtam, -
Mums Aukščiausias nurodo kelius.
Bočių žemės vaikus atpažįsta, -
Lietuvaičių čia namas jaukus.
Namų šilumą jaučiam kas dieną,
Pedagogai - kaip tėtis, mama.
Ie mus myli visus ir kiekvieną,
Nevilties apsupty - atrama.*

Po senelių ir tėvų giminės dangum, ant senelių ir tėvų žemės skleidžia sparnus, kaupia jėgas ir mokslo šviesą į "Lietuvių namus" suskridę vaikai, paaugliai, jaunuoliai. Kalbėdamasis su jais, įdėmiai stebėdamas jų veidus, kai kada dar jaučiau anų tolimų kraštų akcentą tartyje, kai kurių akyse - kitų tautų bruožų. Bet visų jų ainių šaknys čia, Lietuvoje, į kurią taip nepaprastai traukia, kurioje suranda tokius puikius tikruosius namus.

Apolinaras JUODPUSIS

Pabaiga.
Pradžia 149 numeryje

Mokytoja Regina Stružienė su savo auklėtiniais.

Autoriaus nuotr.

Mokykla - kaip didelė šeima

Vilniuje sėkmingai veikia mokykla "Lietuvių Namai", kurioje mokosi vaikai iš daugelio šalių, ypač lietuvių tremtinių palikuonys

VALENTINA JAKIMAVIČIENĖ,
Vilnius

Šios mokyklos mokinius mokytojai kviečia kitokiais - dažniausiai nelietuviškais vardais, o jų gimimo vieta - toli nuo Lietuvos... Janis, Stasys, Olegas, Svetlana, Ania... Vaikai, savo protėvių kalbą ir papročius pažinę čia - namuose, kuriuos jiems suteikė Tėvynė.

Vilniaus vidurinė mokykla "Lietuvių Namai" po kalėdinių atostogų vėl lauks iš įvairiausių kraštų sugrįžtančių savo vaikų, kurie, pasidžiaugę savo gimdytojų meile, iki vasaros glausis prie pedagogų, tapusių jiems antraisiais tėvais...

"Jus vienija tėvų kalba"...

Prieš kelionę - šventinė Kūčių vakarienė, kaip dideliuose geruose namuose, kur prie stalo sėda visa gausi šeima. Galustalyje - kaip ir dera tėvui - mokyklos direktorius Alfonsas Rūdis, greta - garbingi vakaro svečiai - Socialinės apsaugos ir darbo ministerė Irena Degutienė, šios mokyklos mokinių mylimas kunigas Narbekovas, seimo narys poetas Vytautas Činauskas, Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Audito ir socialinės priežiūros departamento direktorius *Alydas Keršulis*, Socialinių grupių politikos skyriaus viršininkas Vytautas Miliuskas, mokyklos rėmėjas - akcinės bendrovės "Montuotojas" generalinis direktorius Alfonsas Jaras.

Mokykla "Lietuvių Namai" per aštuonerius savo gyvavimo metus jau išleido nemažą būrį abiturientų. Yra studijuojančių lietuvių kalbą Vilniaus universitete, besirengiančių tapti inžinieriais Vilniaus Gedimino technikos universitete, būsimųjų pedagogų-vaikų, sugrįžusių į Lietuvą, kuri priėmė juos, kaip motina priima namo sugrįžusius savo vaikus.

Dabar čia visa mokykla, kurioje mokosi apie pustrėčio šimto vaikų, šurmuliuoja, juokiasi, visi šventiškai pasipuošę ir bešišypsantys, artimi, kokie tik gali būti broliai ir seserys.

"Ar galima įvesti tvarka, ici

pakalbėti su pačiais artimiausiais žmonėmis, nes čia gimsta patys tikriausi atsakymai į sudėtingiausius klausimus. Tylinčios kalbant atrandamos didžiausios tiesos ir pajuntamas tikriausias šventės džiaugsmas. Kai lauždami kalėdinių linkime vienas kitam, suvokiame, jog pamilstame vienas kitą ne už tobulumą, bet už trūkumus ir netobulumus, nes Dievas myli mus tokius, kokie esame... Aš jums linkiu, kad ši šeima didėtų, kad šie namai, t.y., kurie laukia, būtų visada su jumis..."

Kunigo pakviesti, visi laužė kalėdaičius ir dalijosi vieni su kitais. Vaikai - jau beveik suaugę, abiturientai ir mažieji ėjo prie mokytojų ir svečių, kaip prie gero tėvo ėjo prie mokyklos direktoriaus su gražiausiais linkėjimais, su nuoširdžia padėka.

"Skaitykite, mokykitės, būkite laimingi"...

Socialinės apsaugos ir darbo ministerę Ireną Degutienę šios mokyklos vaikai pažįsta ir myli. Ji apsilanko čia bent porą kartų per metus. Ir dabar ministerė bei kiti svečiai iš Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos atvyko su didelėmis dovanomis - "Vagos" leidyklos knygomis, kurios reikalingos vaikams mokytis, lavintis, šviestis.

"Žiūriu į jus, jūsų tokie nepaprastai geri veidai... Kartais suaugusieji galvoja, kad vaikai padykę, kad jie patys vaikystėje buvo geresni. Vaikystės akimirkos išlieka atmintyje visą gyvenimą, ir suaugus atrodo, kad tai buvo pačios gražiausios ir svarbiausios gyvenimo akimirkos. Vaikystės draugai išlieka patys artimiausi, net jeigu jų nematai metų metus, su jais dažnai būni mintimis..."

Šiuose namuose jūs pažinote savo protėvių kalbą, papročius, Tėvynės istoriją, meną, kultūrą. Jūs pažinote vieni kitus ir visi drauge pajutote šių namų šilumą.

Aš su jauduliu stebėjau, kaip jūs ėjote prie direktoriaus ir dalijotės su juo kalėdaičiu. Kur dar yra tokia mokykla, kurioje mokiniai taip dalintųsi su direktoriumi - ne tik kalėdai-

Tremtinių vaikų mokyklos "Lietuvių Namai" Vilniuje mokiniai, pedagogai ir rėmėjai po Vasario 16-tosios minėjimo 1998 metais

Lietuvių namų“ direktorius A. Rudys, šokių vadovė Z. Dvilėvičiūtė, direktoriaus pavaduotoja, A. Visockytė, šokėjai su Maltos ordino atstovais.

Spalio 12-19 dienomis grupė mokinių ir pedagogų dalyvavo Maltos ordino pagalbos tarnybos Hamburgo skyriaus 40-mečio minėjime. Maltos ordinas yra mūsų mokyklos rėmėjas.

Mokiniai surengė koncertą, susitiko su savo globėjais.

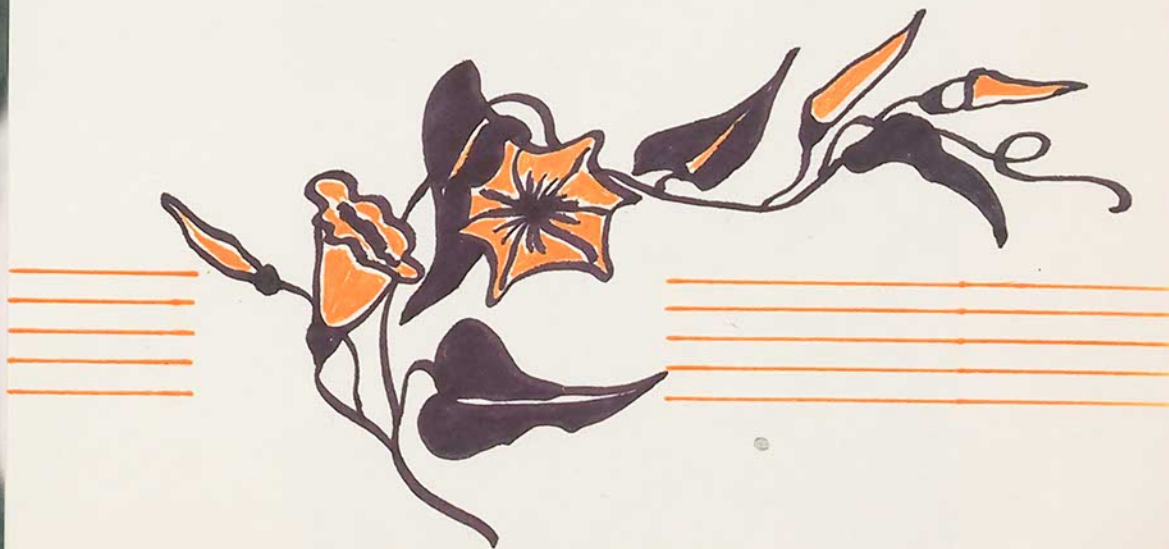

Nuotrauka prisiminimui

Maltos
ordinas pakvieta į
Hamburgą

Maltoš ordino Namburgo skyriaus 40-mečio minėjimo dalyvius sveikinome lietuvių tautos šokiais ir dainomis.

1.

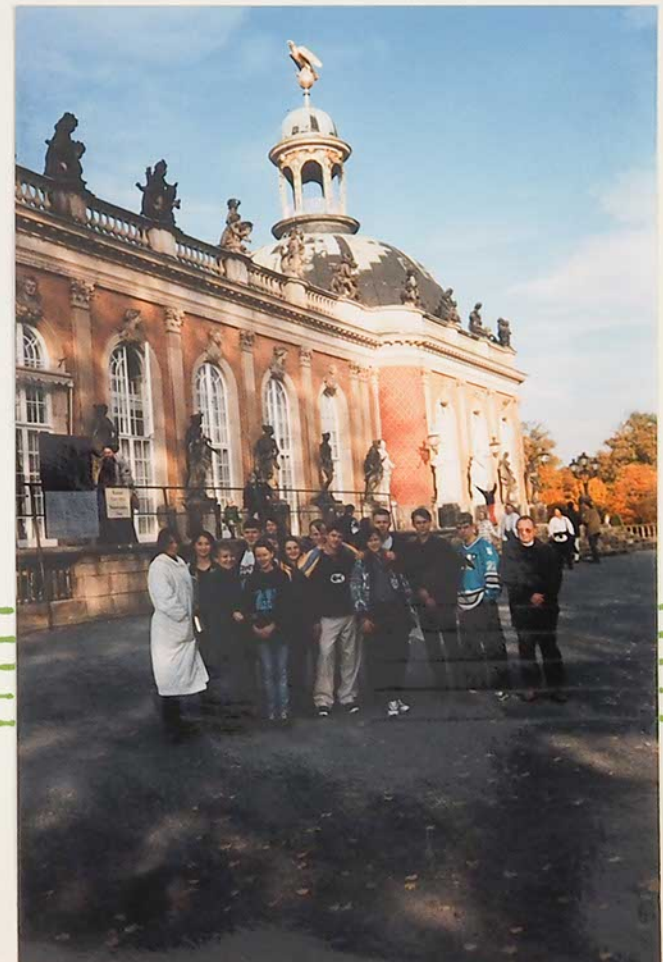
1. Berlyne.
2. Prie Brandenburgo vartų.
3. 10 klasės mokinė 7. Diu su savo globėja.
4. Potsdame.

2.

3.

4.

Familienbetreuung der Malteser

Familienzentrum Marijampole in der Diözese Vilkauskis

Der baltische Staat hat eine der höchsten Abtreibungsraten aller osteuropäischen Länder. Die Gründe sind Armut und Not, denn unzählige Familien in Litauen leben am Rande des Existenzminimums. Aufbauend auf einer umfangreichen Lieferung von Inkubatoren 1990 aus dem Erzbistum Hamburg, wurde nun das Familienzentrum in Marijampole mit finanziellen und materiellen Mitteln der Malteser gegründet. Hier erhalten werdende Mütter kompetente Beratung durch einen Arzt, einen Psychologen, einen Pfarrer der örtlichen Pfarrgemeinde und den Leiter des MOPT. Diese können nicht nur medizinische und seelische Unterstützung leisten, sondern auch über die finanziellen Hilfsangebote der Malteser informieren.

Das „Litauische Haus“ in der Diözese Vilnius

Zahlreiche Menschen wurden während der sowjetischen Besatzung nach Sibirien verschleppt. Seit Litauen die Unabhängigkeit erlangt hat, möchten viele in ihre Heimat zurückkehren. Oft fehlen die Mittel für die Reise und die Zukunft im Herkunftsland ist ungewiß. Das „Litauische Haus“ bietet den Kindern und Kindeskindern der Sibirienheimkehrer eine erste Zuflucht. Hier im Internat werden sie mit der litauischen Sprache und Kultur vertraut gemacht und können sich langsam einleben. Zahlreiche Pateneltern konnten in der Erzdiözese Hamburg bereits gefunden werden.

Dagmar Rucys, Mitarbeiterin der Malteser Litauenhilfe, inmitten der kleinen Bewohner des „Litauischen Hauses“

Die Malteser Jugend in der Diözese Vilkauskis

Die litauische Malteser Jugend - bestehend aus 345 Mitgliedern - ist eine tragende Säule der Hilfsaktionen in den einzelnen Städten und Regionen. 18 junge Malteser engagieren sich in vielfältiger Weise in Vilkauskis: Sie pflegen alte Menschen, helfen in der Sozialeküche, im Kinderheim oder bei der Ernte, organisieren Sammelaktionen oder kulturelle Veranstaltungen. Aufgrund einer langjährigen Partnerschaft in Deutschland ist selbstverständlich ein Jugendgruppen-Austausch entstanden.

Die jungen Malteser aus Vilkauskis fühlen sich bei ihren deutschen Freunden sichtlich wohl

VILNIAUS MOKSLEIVIŲ
SKAITOVŲ KONKURSAS
1999

Meninio skaitymo konkursai

Vilniaus miesto meninio
skaitymo konkurse 12 klasės
mokinys *Livijus Nastasenko*
užėmė II vietą, 8 klasės mokinė
Irina Lastovjak - III vietą.
Šiuos mokinius konkursui
rėngė lietuvių kalbos mokytoja
N. Vyšniauskienė.

VILNIAUS MIESTO ŠVIETIMO SKYRIUS

DIPLOMAS

DIPLOMAS

„Lietuvių namų“ vidurinės mokyklos

XII klasės mokiniiui

Girijui Nastasenko

meninio skaitymo konkurso laureatui (-ei).

II vieta

Vedėjas

Julius Skestenis

PADĖKOS RAŠTAS

*gyventi sakant broli mano
gyventi girdint broli mano
sužibti žodžio lašeliu
saldžiam kalbos kory
palikt jus
su žydinčiu žodžiu*

Just. Marcinkevičius

Džiaugiamės, *Irina Gastovjak*,
kad dalyvavote Vilniaus miesto
moksleivių skaitovų konkurse.
Tegul nenutyla Jūsų lūpose
skambus lietuviškas žodis.

Komisija

Meninio skaitymo konkursas, skirtas V. Kudirkos 140-osioms gimimo metinėms. Deklamuoja I-os klasės mokinė A. Timochova.

Ciurudžio mėn. 8 d. įvyko II - XII klasių mokinių meninio skaitymo konkursas, skirtas V. Kudirkos 140-osioms gimimo metinėms. Konkurse dalyvavo 41 skaitovas.

Nugalėtojai: S. Stavickaja (10 kl.), Livijus Nastasenko (12 kl.), J. Lastovjak (8 kl.), K. Janulevičiūtė (3 kl.), 6 kl. kompozicija „Mes ir suaugusieji“.

Gerai konkursui pasirengė ir kiti mokiniai: A. Gubanovas (10 kl.), R. Mašinec (10 kl.), St. Stavickis (11 kl.), V. Šierba (11 kl.), J. Kiga (11 kl.), E. Knatas (7 kl.), S. Plikšnys (8 kl.), G. Rozė (5 kl.).

Ministrė J. Degutienė linki "Lietuvių namų" vaikams linksmų švenčių.

Šventė Anykščiuose

Anykščiuose įvyko Utenos apskrities Lietuvos invalidų draugijos skyrių asociacijos saviveiklinių kolektyvų apžiūra-konkursas "Užtrauksim dainą, likimo sesės, broliai". Renginys buvo skirtas draugijos 10-mečiui pažymėti.

Renginį rėmė Lietuvos invalidų draugija. Daug triūso šventės "surėdymui" įdėjo asociacijos pirmininkė Aldona Šerėnienė. Dalyvius pagerbė Anykščių rajono meras Saulius Nefas. Nors renginys buvo konkursinis, nebuvo nei labai pirmaujančių, nei paskutinių. Visi džiaugėsi likimo draugų dainomis ir grojimu. Didysis prizas buvo išeiktas

Anykščiuose įvyko Utenos apskrities Lietuvos invalidų draugijos skyrių asociacijos saviveiklinių kolektyvų apžiūra-konkursas "Užtrauksim dainą, likimo sesės, broliai". Renginys buvo skirtas draugijos 10-mečiui pažymėti.

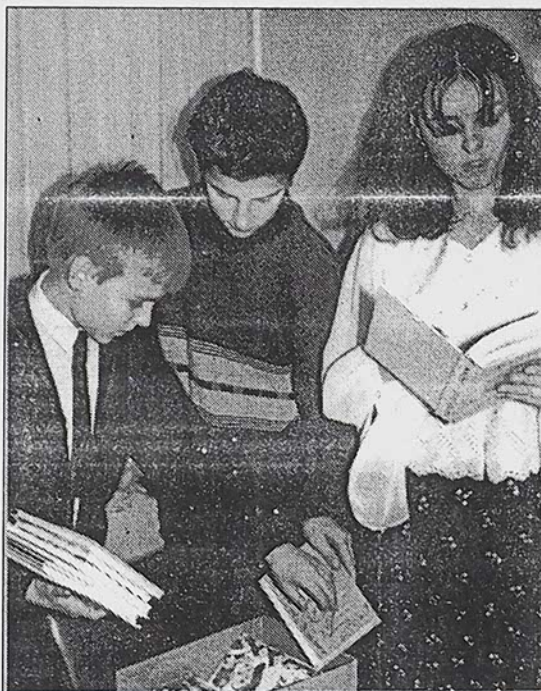
Kūčių vakarienė "Lietuvių namuose"

Sostinės vidurinėje mokykloje "Lietuvių namai" prie Kūčių stalo buvo susėdę 245 užsienyje gyvenančių lietuvių vaikai. Kai kurie jų tokią šventę regėjo pirmą kartą savo gyvenime. Pasak mokyklos direktoriaus Alfonso Rudžio, vis daugiau po pasaulį išblaškytų lietuvių šeimų nori savo vaikus lavinti Lietuvoje, jų tikrojoje tėvynėje.

Vien praeitą rugsėjį mokykla pasipildė 84 naujais mokiniais. Taigi jeigu per pirmąją Kūčių vakarienę 1990 metais prie šventinio stalo sutilpo ir 63 moksleiviai, ir pedagogai, ir svečiai, ir visi atvažiavę artimieji bei giminės, tai šį kartą vietos užteko jau tik garbingiausiems svečiams.

Kūčių vakarienėje dalyvavo, su vaikais kalėdaičiais dalijosi socialinės apsaugos ir darbo ministrė Irena Degutienė, Seimo narys Vytautas Cinauskas, nuolatinis mokyklos rėmėjas AB "Montuotojas" generalinis direktorius Alfonsas Jaras ir kiti. Ministrė Irena Degutienė atvyko irgi ne tuščiomis rankomis, atvežė vaikams už 2000 litų knygų - grožinės literatūros kūrinių, vadovėlių, kurie padės mokytis, puoselėti lietuvių kalbą. Juk vidurinėje mokykloje "Lietuvių namai" mokosi vaikai ne tik iš Latvijos ar Baltarusijos, o net iš tolimosios Moldovos, kur lietuviškai kalbant tikrai retai išgirsi. Per devynerius nepriklausomybės metus mokykloje sėmėsi žinių ir tautiškos dvasios lietuvičiai iš 21 šalies.

Kąstytiš GAIŽUTIS

Socialinės apsaugos ir darbo, ministrė V. Degutienė atvežė vaikams knygų už 2000 litų.

Su artėjančiomis šv. Kalėdomis visus sveikino mokyklą remėjas, alcinės bendrovės "Montuotojas" generalinis direktorius A. Jotkas.

"Neretai gyvenime dvasinė gimnastė tampa svarbesne už kraujo ryšį," – kalbėjo kunigas A. Narbekovas.

Kūčių vakarienė

Seimo narys V. Činauskas visada su mumis.

Kalba A. Kersulis (Socialinės apsaugos ir darbo ministerija) Dalijamės kalėdaičiais.

Šventė visuos namuos

Socialinės apsaugos ir darbo ministrė Irena Degutienė: "Šilpnios sveikatos ir neišsėnkščios kantrybės žmonėms, sugebantiems visiems dalinti savo gerumą ir širdies šilumą."

Šios mokyklos vaikus mokytojai kviečia kitokiais - dažniausia - nelietuviškais vardais, o jų gimimo vieta - toli nuo Lietuvos... Janis, Stasys, Olegas, Svetlana, Ania... Vaikai, savo protėvių kalbą ir papročius pažinę čia - namuose, kuriuos jiems suteikė Tėvynė.

Vilniaus vidurinė mokykla "Lietuvių namai" po kalėdinių atostogų vėl lauks iš įvairiausių kraštų sugrįžtančių savo vaikų, kurie, pasidžiaugę savo gimdytojų meile, iki vasaros glausis prie pedagogų, tapusių jiems antraisiais tėvais...

"Jūs vienija tėvų kalba..."

Prieš kelionę - šventinė Kūčių vakarienė, kaip dideliuose geruose namuose, kur prie stalo sėda visa gausi šeima. Galustalyje - kaip ir dera tėvui - mokyklos direktorius Alfonsas Rudys, greta garbingi vakaro svečiai - Socialinės apsaugos ir darbo ministrė Irena Degutienė, šios mokyklos mokinių mylimas kunigas Andrius Narbekovas, Seimo narys poetas Vytautas Cinauskas, Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Audi-

ma ir socialinės priežiūros departamento direktorius Alvydas Keršulis, Socialinių grupių politikos skyriaus viršininkas Vytautas Miliauskas, mokyklos rėmėjas - akcinės bendrovės "Montuotojas" generalinis direktorius Alfonsas Jaras.

Mokykla "Lietuvių namai" per aštuonerius savo gyvavimo metus jau išleido nemažą būrį abiturientų. Yra studijuojančių lietuvių kalbą Vilniaus universitete, besirengiančių tapti inžinieriais Vilniaus Gedimino technikos universitete, būsimųjų pedagogų - vaikų, sugrįžusių į Lietuvą, kuri priėmė juos, kaip motina priima namo sugrįžusius savo vaikus. Dabar čia visa mokykla, kurioje mokosi apie pus-trečio šimto vaikų, šurmuliuoja, juokiasi, visi - šventiškai pasipuošę ir besišypsantys, artimi, kokie tik begali būti broliai ir seserys.

"Ar galima įvesti tvarką, jei jos nėra žmogaus viduje? Ar galima padaryti šventę, jeigu jos nėra žmogaus širdyje? - kalbėjo kunigas ANDRIUS NARBKOVAS. - Tikra šventė būna tada, kai susirenka patys artimiausi žmonės. Galbūt jūsų širdyse yra šiek tiek skausmo, jóg šalia nėra pačių artimiausių - mamos, tėtės, brolių ir seserų. Tačiau neretai gyvenime dvasinė giminytė tampa svarbesnė už kraujo ryšį, ji artina

ir vienija žmones visą gyvenimą, taip, kaip jus vienys ši mokykla ir lietuvių kalba. Tėvų kalba...

Kiek žmonių visame pasaulyje sėda prie švento Kūčių stalo... Sėda kaip viena didelė šeima, švesdama brangaus žmogaus gimtadienį. Ši Dievo sūnaus gimimo šventė dar kartą patvirtina: visi mes - Dievo vaikai. Kūčių vakarą verta tyliai pakalbėti su pačiais artimiausiais žmonėmis, nes čia gimsta patys tikriausi atsakymai į sudėtingiausius klausimus. Tylint ir kalbant atrandamos didžiausios tiesos ir pajuntamas tikriausias šventės džiaugsmas. Kai lauždami kalėdaitį linkime vienas kitam, suvokiame, jog pamilstame vienas kitą ne už tobulumą, bet už trūkumus ir netobulumus, nes Dievas myli mus tokius, kokie esame... Aš jums linkiu, kad ši šeima didėtų, kad šie namai - namai, kurie laukia, būtų visada su jumis..."

Kunigo pakviesti, visi laužė kalėdaičius ir dalijosi vieni su kitais. Vaikai - jau beveik suaugę, abiturientai, ir mažieji - ėjo prie mokytojų ir svečių, kaip prie gero tėvo ėjo prie mokyklos direktoriaus su gražiausiais linkejimais, su nuoširdžia padėka.

"Skaitykite, mokykitės, būkite laimingi..."

Socialinės apsaugos ir darbo ministrė IRENA DEGUTIENĖ šios mokyklos vaikai pažįsta ir myli. Ji apsilanko čia

draugai išlieka patys artimiausi, net jeigu jų nematai metų metus, su jais dažnai būni mintimis...

Šiuose namuose jūs pažinote savo protėvių kalbą, papročius, Tėvynės istoriją, meną, kultūrą. Jūs pažinote vieni kitus ir visi drauge pajutote šių namų šilumą.

Aš su jauduliu stebėjau, kaip jūs ėjote prie direktoriaus ir dalijotės su juo kalėdaičiu. Kur dar yra mokykla, kurioje mokiniai taip dalintusi su direktoriumi - ne tik kalėdaičiais,

"Lietuvių namų" mokyklos direktorius Alfonsas Rudys: "Norėčiau, vaikai, kad niekada nepamirštumėte, jog šiuose namuose esate visada laukiami..."

bent porą kartų per metus. Ir dabar ministrė bei kiti svečiai iš Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos atvyko su didėmis dovanomis - "Vagos" leidyklos knygomis, kurios reikalingos vaikams mokytis, lavintis, šviestis.

"Žiūriu į jus, jūsų tokie nepaprastai geri veidai... Kartais suaugusieji galvoja, kad vaikai padarys, kad jie patys vaikystėje buvo geresni. Vaikystės akimirkos išlieka atmintyje visą gyvenimą, ir suaugus atrodo, kad tai bu-

bet ir savo mintimis, savo rūpesčiais. Šios mokyklos pedagogai - žmonės, kurių širdies gerumo ir šilumos pakanka sušildyti visiems vaikams, atvažiavusiems iš tolimų kraštų ir čia radusiems Tėvynę, šeimą ir namus.

Ilgai galvojome, ką jums padovanoti. Pasitarę nusprendėme, kad geriausia dovana - knygos, iš kurių jūs galėtumėte mokyti ir kurias galėtumėte skaityti savo maitinimui.

Skaitykite, mokykitės ir būkite laimingi. Nuoširdūs gerų žmonių palinkėjimai suskambės kada nors šių vaikų atminty kaip skaidrūs vaikystės varpeliai, primindami namų šilumą ir jaukumą. Nesvarbu, kur gyvenimo kelias benuvestų, kviesdami sugrįžti, bent mintimis prisiliesti, džiaugsme ar bėdoj pasisemti

„Lietuvių namų“ auklėtiniai po šv. Komunijos (vairus parengė
tėtybos mokytoja J. Rimkevičienė)

„Mylimieji, mes dabar esame Dievo vaikai,
bet dar nepasirūde, kas busime. Mes žinome, kad,
kai pasirodys, busime panašūs į jį, nes matysime jį
tokį, koks jis yra.

Kiekvienas, kas turi jame tokia viltį, skais-
tina pats save...“

Is pirmojo Jono laiško

SKAITYTOJAI PASISAKO

TREMTINIŲ VAIKŲ MOKYKLA

Mieli tremtinių vaikų mokyklos "Lietuvių namai" Vilniuje rėmėjai!

Nuoširdžiai dėkojame Kanados lietuviams už rūpinimąsi mūsų mokykla. B. Saplys perdavė pinigų, o šiandien gavome siuntinius. Dar nespėjome jų atidaryti; žinome, kad ten materialinės vertybės mūsų mokyklos mokiniams. Mokiūnų jau daug – 245. Šiais metais atvyko 74 nauji mokiniai. Dauguma iš Sibiro, Vidurinės Azijos, iš ten, kur dar daug tūkstančių lietuvių gyvena. Atsiuntę savo vaikus, po kiek laiko tėvai ruošiasi grįžti į Lietuvą, nors ne visiems greit pasiseka.

Sugrįžta tautiečiai į tėviškę: sugrįžta pavargę, nepasitikėdami, kai kurie nepatenkinti, nemažai praradę viltį... Viskas suprantama. Ne jie kalti. O tie, kurie trėmė, ir šiandien ramiai gyvena, nejaučia savo kaltės dėl tėvynainių ašarų, pralieto kraujo... O gal vieną dieną... teisybė triumfuos...

Pradėjome naujus mokslo metus. Per rugsėjo 1-osios šventę mokykloje buvo daug garbingų svečių. Pedagogus ir mokinius gražiai sveikino Gabrielius Zemkalis, Vytautas Cinauskas ir kiti. Visi linkėjo gerų mokslo metų, pasidžiaugė, kad kiekvienus mokslo metus pradeda vis daugiau mokinių.

Kanados lietuvių parama mums visada padeda pasiruošti naujiems mokslo metams: perdažytos visų mokyimo patalpų grindys, atliktas dalinis gyvenamųjų patalpų remontas, įsigyta mokyimo reikmenų. Mokiniai aprūpinti įvairių mokomųjų dalykų pratybų sąsiuviniais, kurie yra gana brangūs. Naujai atvykusius mokinius dar šį rudenį vešime į Kauną, Šiaulius, Kryžių kalną.

Pedagogams vėl sunkus darbas – visose klasėse vėl naujų mokinių, kurie tik mokėjo pasakyti "Laba diena". Bet ką padarysi, mūsų tokia dalia. Ateitis priklauso mums.

Brangūs Kanados lietuviai, ačiū už viską. Būkite sveiki. Tepadeda jums Dievas.

Direktorius Alfonsas Rudys,
Tėviškės 2109319L Vilnius
27

SVEIKINAME IR DĖKOJAME

Draugas 99.02.02

Už iškvietimą Sausio 13-ajai paminėti, buvusį Sibiro kankinį, tremtinį, tremtinių pirmininką, rašytoją, poetą, Seimo narį Vytautą Cinauską. Tuo džiaugiasi ir Toronte gyvenantys lietuviai, kad apsilankė Vytautas, kaip „be pretenzijų, patriotas, idealistas lietuvis“.

Vytautas Cinauskas kalbėjo Lemonte ir Čikagoje paprastai, bet giliai ir įžvalgiai. Dalinosi atvirai. Jis neatvyko pamatyti Kanados ar Amerikos, nerinko sau pinigų. Jo rūpėtis yra kuo daugiau sugrąžinti lietuvių jaunimo iš Sibiro tremties ir padėti įsikurti Lietuvoje. Laukiame daugiau panašių lietuvių iš Lietuvos.

Agnietė Rudytė
Melrose Park, IL

Už rūpinimąsi
tremtinių vaikais
dėkojame Seimo nariui
poetui
Vytautui Cinauskui,
A. H. Stepaiciams
ir lietiems mokyklos rė-
mėjams.

"Tremtinių paveikslai šildo mūsų namus,
sirdį ramina."
A. H. Stepaicius

Nuoširdžiai dėkojame
Amerikos Lietuvių Tautinės
sąjungos valdybos sekretorei
Vandai Mažeikienei ir Los
Angeles skyriaus pirmininkei
Rūtai Sakienei, atsiliepu-
sioms į mūsų prašymą užsa-
kyti "Dirva" Vilniaus viduri-
nei mokyklai "Lietuvių na-
mai. Jų paramos dėka ši mo-
kykla, kurioje mokosi tremti-
nių vaikai, kas savaitę
gaus mūsų savaitraštį oro
paštu.
Redaktorius

"DIRVA" 99.04.13

PER MAŽAI, PER LĖTAI

Pasikalbėjimas su Lietuvos Seimo nariu
Vytautu Cinausku

JAV LB Kultūros tarybos pirmininkės Marijos Remienės iškviestas dalyvauti Sausio Tryliktosios aukų minėjimuose, Šiaurės Amerikoje vieši buvę tremtinys, politinis kalinys, Lietuvos Seimo narys poetas Vytautas Cinauskas. Jis jau aplankė Toronto ir Lemonto lietuvių telkinius, kalbėjo Lemonte, PLC, lietuvių Maironio mokyklos ir JAV LB Kultūros tarybos rengiamuose Sausio Tryliktosios aukų minėjimuose, iš čia skris į Clevelandą, Philadelphiją, St. Petersburg ir ten lietuvių telkinių renginiuose kalbės apie paskiausias sovietinio okupanto suruoštas lietuvių tautos patriotų žudynes Vilniuje.

„Draugo“ vyr. redaktorės Danutės Bindokienės pakviestas paprašyti šį pirmą kartą į Ameriką atvykusį mano gerai pažįstamą lietuvių patriotą pasidalinti savo mintimis su „Draugo“ skaitytojais, čiupau už rankos, vos tik išlipus iš lektuvo. Aplamai santūrus, svečias šį kartą mielai sutiko į mano klausimus atsakyti.

— Kokios dabar Jūsų einamos pareigos Lietuvoje: valstybėje, visuomeniniame gyvenime, organizacijoje?

— Lietuvos Respublikos Seimo narys (jame — Žmogaus teisių komiteto narys), Vyriausybės tremtinių grįžimo komisijos vicepirmininkas, Tremtinių grįžimo fondo valdybos pirmininkas, Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių bendrijos tarybos narys, Etikos komisijos pirmininkas, Lietuvos Rašytojų sąjungos narys.

— Koks Jūsų lankymosi Šiaurės Amerikoje tikslas?

— Dalyvauti Sausio Tryliktosios aukų minėjimo renginiuose, susitikti su tautie-

čiais, su kuriais kartu vykdom tremtinių iš Sibiro į Lietuvą grąžinimo programas, ir aptarti tolimesnio bendradarbiavimo kryptis.

— Koks šiuo laiku politinių kalinių, tremtinių, Lietuvos laisvės kovotojų gyvenimas aplamai ir kokie pagrindiniai jų rūpesčiai?

— Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių pagrindinis rūpestis — išsaugoti ir apginti nepriklausomą Lietuvos valstybę. Visi kiti dalykai — ant-raeilės reikšmės.

— Kokie jų santykiai bei bendradarbiavimas su Lietuvos valdžia: prezidentu, Seimu, Vyriausybe, kitomis įstaigomis?

— Pakankamai korektiški.

— Koks jų atsiliepiamas Jūsų reikalavimus iš Jus skriaudusių, kankinusių, net žudžiusių okupacijos įstaigų pareigūnų atsakomybės? Ar jis Jus patenkina?

— Nuomonės sutampa.

— Ar Jus patenkina tuo reikalu praėjusią vasarą Lietuvos Seimo priimtas, buvusių KGB kadrinių veiklą ribojantis, įstatymas bei jo vykdymas?

— Įstatymas patenkina. Vykdytas — ne, nes jo praktiškai dar nebuvo.

— Dėl jo nevykdymo penki Seimo nariai — politiniai kaliniai, tarp kurių esate ir Jūs, viešu laišku kreipėtės net į Lietuvos prezidentą. Ko Jūs prezidento prašėte ir kokį atsakymą gavote?

— Mes priminėme prezidentui, kad įstatymo vykdymas privalomas visiems piliečiams. Mūsų būnant Lietuvoje, atsakymo dar nebuvo. Ir dabar dar neturiu Prezidento atsakymo pilno teksto.

— Ką dėl to įstatymo ne-

vykdymo žadate toliau daryti?

— Reikalausime vykdyti.

— Šį pavasarį, ar vasaros pradžioje, Vilniuje planuojamas komunizmo ir jo padarinių pasmerkimo tarptautinis teismas. Ką Jūs apie tą teismą žinote ir kaip šį užmojų vertinate?

— Žinau, kad vyksta parengiamasis darbas. Juo užsiima labai rimtos organizacijos. Vertinu taip: seniai reikėjo.

— Ar manote, kad jis pasiseks, kokios įtakos jis gali turėti Lietuvai ir pasauliui? Kas bus, jeigu jis nepasiseks ir organizatoriai savo tikslo nepasiekės?

— Manau, kad tai bus gera pradžia komunistų režimų visame pasaulyje pasmerkimui.

— Praėjusią vasarą Lietuvos prezidentas sudarė „Tarptautinę komisiją nacių ir sovietinio okupacinių režimų nusikaltimams įvertinti“, kuri jau spėjo susilaikyti ir gana stiprios kritikos. Ką apie tą komisiją žinote ir ką Jūs pats, kaip tu nusikaltimų auka, galvojate?

— Komisijos darbai turi tiksliai atspindėti komisijos pavadinimą.

— Minėjote, kad vienas Jūsų visuomeninių įsipareigojimų yra rūpintis tremtinių grįžimu į tėvynę. Kaip tas grįžimas organizuojamas, kaip vykdomas, kokios to darbo sąlygos, kaip jis sekasi, ar jau daug tremtinių grįžo ir kiek dar jų gali grįžti? Koks valdžių atsiliepiamas į Jūsų darbą?

— Yra paruošta išsami programa. Už jos įgyvendinimą atsakinga Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, vykdyti jai padeda Vyriausybės patvirtinta nuolat veikianti komisija. Ją sudaro atstovai iš Socialinės apsaugos ir darbo, Vidaus reikalų, Finansų, Ūkio, Aplinkos ministerijų, Regioninių problemų ir tautinių mažumų departamento, Tremtinių grįžimo fondo bei savivaldybių sąjungos. Posėdžiuose turi teisę dalyvauti ir Tremtinių sąjungos skyrių atstovai. Lėšų gauname iš Vyriausybės biudžeto ir iš aukotojų, daugiausia — iš užsienio lietuvių. Lietuvai 1996 m. pradžioje įstojo į Europos Tarybos socialinio vystymo fondą (ETSVF), paramos paprašėme ir iš jo. Pazaradėjo 12,5 mln. dolerių paskola dešimčiai metų lengvatinėmis sąlygomis, išmokama per penkerius metus. Pasirašyta sutartis (1997.7.1) dėl vieno milijono pirminės paskolos gavimo. Daugiau pasiturtieji tremtiniai įsikūrimu pasirūpina patys, nepasiturtieji naudojami mūsų

Maironio vardo lit. mokykloje Lemonte sausio 16 d. suruošė trumpą, bet labai jautrų ir skoningą sausio 13-osios aukų paminėjimą, kuriame dalyvavo ir gražiai jaunimą pasveikino LR Seimo narys, politinis kalinys, tremtinys Vytautas Cinauskas. Programai vadovavo vyresniųjų klasių mokinės (iš kairės) Giedrė Kazlauskaitė ir Ugnė Adikavičiūtė.

Nuotr. Broniaus Nainio

programa. Nuo 1992 iki 1997 m. valstybė butais aprūpino 761 grįžtančių tremtinių šeimą, skyrusi 26 mln. litų. 1998 metais programai vykdyti valstybė skyrė 16.33 mln. litų, 10 mln. litų numatyta iš ETSVF. Tomis lešomis butais bus aprūpinta 413 šeimų. Šiais metais iš valstybės biudžeto skirta 15 mln. litų, iš ETSVF numatyta gauti 10 mln. litų. Paramos laukia apie 700 į tėvynę grįžti norinčių tremtinių šeimų.

Tremtinių grįžimo fondui pradžioje buvo labai sunku, nes reikėjo rasti vietos nors laikinai priglausti grįžusius nepasiturinčius tremtinius. — Yra paruošta išsami programa. Už jos įgyvendinimą atsakinga Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, vykdyti jai padeda Vyriausybės patvirtinta nuolat veikianti komisija. Ją sudaro atstovai iš Socialinės apsaugos ir darbo, Vidaus reikalų, Finansų, Ūkio, Aplinkos ministerijų, Regioninių problemų ir tautinių mažumų departamento, Tremtinių grįžimo fondo bei savivaldybių sąjungos. Posėdžiuose turi teisę dalyvauti ir Tremtinių sąjungos skyrių atstovai. Lėšų gauname iš Vyriausybės biudžeto ir iš aukotojų, daugiausia — iš užsienio lietuvių. Lietuvai 1996 m. pradžioje įstojo į Europos Tarybos socialinio vystymo fondą (ETSVF), paramos paprašėme ir iš jo. Pazaradėjo 12,5 mln. dolerių paskola dešimčiai metų lengvatinėmis sąlygomis, išmokama per penkerius metus. Pasirašyta sutartis (1997.7.1) dėl vieno milijono pirminės paskolos gavimo. Daugiau pasiturtieji tremtiniai įsikūrimu pasirūpina patys, nepasiturtieji naudojami mūsų

rėjimu. Dešiniams sugrįžusiems į valdžią, rūpestis genocido aukoms įgavo naują pagreitį. Seime įsteigta komisija, kuri įstatymiškai rūpinasi jų reikalais. Priimti įstatymai ginkluoto pasipriešinimo dalyviams pripažinti kariais savanoriais ir jiems paskirtos valstybinės pensijos (552 litai); invalidais tapusiems kovotojams, kovos lauke žuvusių, kalėjimuose bei kitur nukankintų, mirtimi nuteistų ir sušaudytų šeimoms paskirtos vienkartinės pašalpos; politiniams kaliniams, tremtiniams bei jiems prilygstantiems asmenims, laisvės kovų pagalbiniais darytiems nepasiturinčius tremtinius draudimo pensija bus mokama dar nukentėjusių asmenų valstybinė pensija — šiuo metu 138 litai per mėnesį. Invalidais tapusiems — šiek tiek didesnės pensijos. Tai palyginti kuklus atsižvelgimas, bet vis tiek padeda ir stiprina moraliskai. Čia Lietuvos Seimo nuopelnas, bet manau, kad tokiems sprendimams genocido aukų atžvilgiu pritaria ir prezidentas.

— Ką Jūsų manymu, Lietuvos vadovai daugiau turėtų daryti Jūsų gyvenimui pagerinti?

— Manau, kad Lietuvos vadovai, atsižvelgdami į valstybės ekonominį pajėgumą, visgi ropinasi buvusių Lietuvos tremtinių, politinių kalinių ir partizanų bei kitų, dėl jos laisvės kovojusių, dirbusių bei kentėjusių gyvenimo pagerinimui. Tačiau tai dar nepakanka, ypač kai daroma dar ir labai lėtai.

— Dėkui už pokalbį ir sėkmingos viešnagės.

Kalbėjosi Broniaus Nainys

„Draugo“ redakcijoje sausio 18 d. lankėsi Lietuvos Respublikos Seimo narys, Tremtinių grįžimo fondo p. m., poetas Vytautas Cinauskas. Kalbėjęs sekmadienį, sausio 17 d., Pasaulio lietuvių centre, JAV LB Kultūros tarybos ruošiamame 1991 m. sausio 13-osios įvykių paminėjime. Su svečiu — „Draugo“ vyr. redaktorė Danutė Bindokienė.

Nuotr. Jono Kuprio

"DRAUGAS" 1999. I. 09

"DRAUGAS" 99.T. 28

SAUSIO 13-OSIOS MINĖJIMAS LEMONTE

V.S.

Sekmadienį, sausio 17 d., po šv. Mišių ir vėl pilna didžioji Pasaulio Lietuvių centro salė Lemonte. Vyko sausio 13-osios dienos minėjimas, surengtas JAV LB Kultūros tarybos. Svečiuose — Lietuvos Respublikos Seimo narys, Tremtinių grįžimo fondo valdybos pirmininkas, Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių bendrijos pirmininkas, Lietuvos rašytojų sąjungos narys Vytautas Cinauskas, vienas iš tos beginklės minios, kuri 1991-ųjų sausio 13-ąją plikomis rankomis apjuosė Vilniaus televizijos bokštą, gindama Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę, jos teisę išsakyti pasauliui savo apsisprendimą.

Minėjimą pradėti LB Kultūros tarybos pirmininkė Marija Remienė pakvietė Lietuvos Respublikos garbės konsulą Čikagoje Vaclovą Kleizą.

Visais laikais lietuvių tautoje pasiaukojančių žmonių tikrai netrūko, bet dar niekada Lietuva nebuvo sudėjusi tiek aukų, gindama savo valstybės laisvę, kaip per šį šimtmetį. Ir prieš aštuonerius metus minios iš visos Lietuvos — seni ir jauni, vyrai, moterys ir vaikai plaukte plaukė į Vilnių, V. Cinausko eilėmis tariant:

„atsiliepę į šauksmą Sausio tryliktos nakties, —

Kartu išverti su Tauta ar kristi

Vardan laisvos Tėvynės ateities”.

Tylos minute pagerbėme tryliką žuvusiųjų tą lemtingą dieną: aštuoniolikmečius Darius Gerbutavičių, Alvydą Ma-

tulką, Igną Simulionį bei jų likimo draugus — Loretą Asanavičiūtę, Virginiją Druskį, Rolandą Jankauską, Rimantą Juknevičių, Alvydą Kanapinską, Sibiro tremtinį Algimantą Kavoliuką, Vidą Ma-

torija, ir šiandiena reikalauja naujo pasiaukojimo bei žygių. Todėl ir mūsų svečias Vytautas Cinauskas neapsistoja ties prisiminimais.

Tūkstančiai ištremtų Lietuvos žmonių tebegyvena išblaškyti po Sibiro taigas Rusijos platybėse. Nėra ten vietos, kur neatrastumėme mūsų žmonių pėdsakų. Jie gyvena, turėdami viltį sugrįžti į savo tėvynę, iškiepiję šią viltį ir jau ten gimusiems savo vaikams bei vaikaičiams.

Būtina išsaugoti tai, ką dar galima išsaugoti, o būtent — gražinti Lietuvai jos vaikus, kad šie, turėdami lietuviškas šaknis, netaptų Rusijos piliečiais. Tam, kad kuo daugiau surinktume tų tautos trupinėlių, 1992 m. ir buvo įsteigta nevyriausybinė organizacija — Tremtinių grįžimo fondas, kurio kertinio akmenėlio vietoje padėta Brazilijos lietuvių auka. Fondas siūnia ir teikia tremtiniams, jų vaikams ir vaikaičiams reikiamą informaciją ir žinias į tremties vietas, padeda iš archyvų išrūpinti reikiamus dokumentus Lietuvos Respublikos pilietybei gauti, informuoja apie būsto išgyjimą, nuosavybės susigrąžinimą, pensijas, darbą, mokslą ir kitus reikalus, teikia materialinę paramą. Vėliau sudaryta ir vyriausybinė tremtinių grįžimo komisija. Abiems šioms organizacijoms ir atstovauja mūsų minėjimo svečias Vytautas Cinauskas.

Į Lietuvą jau sugrįžo apie tūkstantis šeimų, ir pusė to darbo padaryta išeivijos organizacijų pastangomis bei aukomis. 1993 m. iš Vilniaus gautas trijų aukštų vasarnamis Valakampiuose ir pradėti rekonstrukcijos darbai. Tai ir buvo pradžia, kad 1997-ais jau galėtumėme atidaryti ir pašventinti „Tremtinių namus“, atstatytus aukomis, didėle da-

viskas gražu ir sklandu, ne viskas džiugina, bet man patiko V. Cinausko palyginimas, kuris sakė, kad mūsų Lietuva ji, vaiką vedusi į mokyklą, — senu antaroku, kaimiška skarute ir nuo darbo sudiržusiomis rankomis. Gal dar ne tokia, kuria mums norėtūsi didžiuotis. Gal ne tokia graži ir prašmatni, kurią norėtumėme matyti pasaulio akimis. Bet tai yra mūsų Lietuva, be kurios nebūtų lietuvių tautos, ir tik nuo mūsų pačių pastangų, kantrybės ir meilės priklausau, kokia ji bus ateityje.

Minėjimo pabaigai norėjosi paskaityti keletą ne Lietuvos Respublikos Seimo nario ir politinių kalinių bei tremtinių atstovo, bet tiesiog lietuvių, nepasidavusio nei nuoskaudoms, nei nusivylimui, nei tremčiai, nei pažeminimui, Vytauto Cinausko eilėraščių. Juose tiek daug dvasios stiprybės, tikėjimo ir meilės Lietuvai, ko taip reikia mūsų tėvynei.

"DRAUGAS"

1999 m. vasario 2 d., antradienis

R APYLINKĖSE

V. CINAUSKAS
„SEKLYČIOJE”

Sausio 20 d., trečiadienį, „Seklyčioje” Marija Remienė mums pristatė labai įdomų svečią iš Lietuvos Vytautą Cinauską. Jis — dukart Sibiro tremtinys (pirmą sykį buvo išvežtas, būdamas vienuolikos metų — 1941 m.), o taip pat politinis kalinys, Seimo narys, poetas V. Cinauskas priklauso Tremtinių grįžimo fondui (TGF). Svečias dėkojo visiems Amerikos lietuviams, prisidėjusiems prie tremtinių vaikų ir vaikaičių — tų brangių tautos trupinių — gražinimo į Lietuvą. Buvęs tremtinys aiškino, kad tai — visų mūsų (gyvenančių Lietuvoje ir išeivijoje) bendras reikalas. Valstybės atkūrimas esąs sunkus darbas, bet atkurti tautą — nepalyginamai sunkiau.

Pirmas klausimas svečiui buvo užduotas apie politinių kalinių ir tremtinių bendriją. Kas yra toji bendrija? Joje yra įvairių organizacijų, bet pirmąją krikščionys demokratai ir Tėvynės sąjunga. B. Gajauskas ir P. Jakučionis bandė sudaryti politinę partiją (jie norėjo pakliūti į Seimą). Jie taip pat remia dešiniąsias jėgas. Dirbama vieningai. Apie Tremtinių grįžimo fondą (TGF) V. Cinauskas paaiškino, kad tūkstančiai Lietuvos žmonių, jų vaikų ir vaikaičių tebegyvena buvusios Sovietų Sąjungos ir dabartinės Rusijos platybėse. Gyvena, turėdami viltį sugrįžti į savo tėvynę. Neparado vilties sugrįžti į savo protėvių žemę ir jų vaikai bei vaikaičiai, gimę Sibire. Susirūpinęs šių Lietuvos kankinių likimu, 1992 m. Lietuvos Resp. Aukščiausios tarybos — Atkuriamojo Seimo pirmininkas prof. Vytautas Landsbergis įsteigė nevyriausybinę or-

kia visokeriopą informaciją, ragina tėvus iš anksto leisti vaikus į mokyklą Lietuvoje, nelaukiant kol visa šeima sugrįš į tėvynę. Mokykloje „Lietuvių namai” jau mokosi 300 mokinių, atvykusių iš tremties vietų. Vien tik 1998 m. mokyklą papildė 75 vaikai iš Sibiro. Vaikų yra ir iš mišrių šeimų, bet tas nėra svarbu, nes jie užaugs lietuviškai, būdami Lietuvoje. Fondas turi daug sumanymų ir projektų, bet jų įvykdymui reikia visokeriopos paramos.

Klausiamas ar yra dar daug likusių lietuvių Sibire, V. Cinauskas sakė, kad yra nemažai. Novosibirske yra tremtinių (net 1863 m. sukilimo) ainių, o ir dvi vietovės pavadintos Šeduva ir Baisiogala. Ten save vadinančių lietuvių, nors ir esančių iš mišrių šeimų, yra apie 10,000, tik jie jau nebegrįš, nors galėtų, jei bent vienas iš senelių lietuvių. Daug grįžtančių iš taigos (jau trečioji karta). Altajuje lietuvių yra apie 400. Krasnojarske — apie 4,000 (Krasnojarske mokslas aukšto lygio. Daug lietuviukų studijuoja universitetuose). Nėra nusistatymo, neapykantos grįžtančioms iš Sibiro, bet kartais pasitaiko, kad kai kas po pusmečio jau nori grįžti atgal į Sibirą. Žmonės susiduria su problemomis, atgaunant nuosavybę, bet ją atgauna, žinoma, pasitaiko žmonių, kurie (gal iš pavydo?) ir „sibiriniams” nepagailli akmens.

Atsakydamas į klausimą apie savo dvigubą tremtį V. Cinauskas papasakojo, kad jo tėvelis tarnavo policijoje ir kaip savanoris buvo gavęs žemės, tai turėjo ir ūkį. Šeimoje augo dukterė ir trys sūnūs (Vytautui tada buvo vienuolika). Per 1941 m. trėmimus buvo išvežti. Tėvą pakelyje atskyrė. Mama liko su 4 nepilnamečiais vaikais. Iki Uralo nuvezė gana greit, paskui nugabeno į gyvenvietę ir liepė susirasti, kur gyventi. Tada prasidėjo

Kalvarijų keliai. Tremtiniai bandė prisiglausti pas vietinius rusus. Maisto nebuvo. Prasidėjo bėdas. Vaikai elgetaudami prašė iš rusų bulvių lupynų, plovė jas, džiovino ir valgė. Abu broliukai, neišlaikę bausių sąlygų, mirė. Pavasariop Vytautas su draugu lipdavo į medžius, ieškodami paukščių kiaušinių. Sykį Vytautas, įsikoręs į aukšą medį, rado 2 kiaušinius, o kiaušiniai buvo vanagų, kurie pradėjo savo lizdą ginti — Vytautą kaptoti. Sakėsi iš medžio iškritęs, bet saujoje laikomi kiaušiniai nesudužo...

Sulaukę pavasario, žmonės valgė žolę. 1944 m. mūsiškės tremtinės jau turėjo savo daržus. 1941 m. žiemą valdžia pas tremtinius darė kratą: suplėšė viską, kas buvo parašyta lotyniškais raidėmis ir išmėtė į sniegą. Pavasarį, sniegui nutirpus, Vytautas surinko suplėšytus mamos malda-knygės lapus. 1946 m. su mama ir seserimi V. Cinauskas laimingai pabėgo iš Sibiro ir gavo dokumentus. Sesuo įstojo į konservatoriją ir ją baigė. Vytautą, kurio 3 pusbroliai klygiai buvo partizanai, kažkas išdavė. Šį kartą jį ištrėmė į Altajų, į kasyklas. Į namus Vytautas grįžo 1956 m., kasyklose išsikankinęs aštuone-tą metų. Turėjo vargų, ieškodamas darbo ir norėdamas prisiregistruoti. Vis jam sakydavė: „Važiuok, bandite, iš kur atvažiuoti”. Gavo darbą prie hidroelektrinės stoties statybos — nešiojo betoną. „Bendradarbiavo” su A. Brazausku, tik šis betono nenešiojo, — būdamas inžinieriumi, prižiūrėdavo darbus.

Baigdamas tokį įdomų ir įvairų savo pranešimą V. Cinauskas dar atsakė į klausimus. Jis pasakė, kad Lietuva turi priklausyti NATO ir kad LDDP nesugrįš į valdžią.

Daug kas įsigijo jo poezijos knygą „Ir atmintis, ir dabartis...” ir visi džiaugėmės autoriaus autografu.

Irena Labutienė

Directorius A. Rudys visus pasveikino su Vasario 16-osios švente.

*Šventėje dalyvavo svečiai: G. Žemkalnis, Uci-
nauskas, p. Žemkalnienė (sėdi pirmoje eilėje) ir
kt.*

Valstybinės šventės Vasario 16-oji

*kalba buvęs tremtinys poetas
V. Cinauskas.*

*M. Daulenškis kalbėjo apie
Vasario 16-osios reikšmę.*

*S. Vyšniauskas papasakojo, kaip
jaunystėje minėjo Vasario 16-ąją.*

1. Dainuoja jaunesniųjų ir vyresniųjų klasių ansambliai.
2. Giedama mokyklos giesmė.
3. Šoka jaunesniųjų klasių mokiniai

4. 10 klasės mokinė J. Dii prie stendo, skirto generolui J. Žemaičiui.

5. Molskeiviai skaito ištraukas iš rašinių, kuriose pasakojama apie tai, kaip jų seneliai ir tėvai atsivado Sibire.

6. Koncertuoja mokyklos ansamblis „Labas“

"Pasaulio lietuvių" 1999 vasaris / kovas
DVEJI LIETUVIŲ NAMAI

same pasaulyje minėjome Vasario 16-ąją ir Lietuvos laisvės kovos sąjūdžio tarybos deklaracijos penkiasdešimtmetį. Vienos iš svarbiausių iškilnių, kuriose man teko dalyvauti, be jokios abejonės įvyko Lietuvių namuose Vilniuje. Lietuvių namai yra ne tik mokykla ir bendrabutis užsienyje gyvenančių lietuvių vaikams. Dauguma tų vaikų yra tremtinių vaikai ir anūkai.

pirmą kartą buvau kvieštas ir dalyvavau Lietuvių renginiuose kaip PLB atstovas Lietuvoje. Tą dieną juos sveikindamas sakiau, kad Lietuvos istorijoje mokosi daugiau, negu mokėsi mano karta. Tada jie man pasakė: "Sužinote apie naujų laikų didvyrius, kovojančius už Lietuvą, kuriuos šiandien simbolizuoja pavardas generolas Jonas Žemaitis. Šalia jo su rankoje kovojo ir kiti. Daugiausia buvo tokių, kurie kupantui priešinosi be ginklo, suteikdami koms prieglobstį, maistą, slėptuves. Kartu kentė, o ar buvo išstremti jūsų tėvai ir seneliai. Jūs turite būti energiškesni nei Žemaičio partizanų tiesioginiai palydiniai. Linkiu jums to niekada nepamiršti ir būti savyje tėvų pasiaukojimo!"

Šių vaikų jaudinančioje programoje jie į Lietuvą atvyko kaip pasakojimo apie tai, kaip jų seneliai ir tėvai Sibire.

8 metų pradžioje prie Ariogalos žuvo trys vyrai slapyvardėmis Žaibas, Nemunas ir Šarūnas buvo mano senelis. Močiutę tą pavasarį su 9 mėnesių dukrele, išvežė į Sibirą. Toji močiutė yra mano motina. Ji užaugo močiutės negesėme meilėje Lietuvai ir štai, per mane, ji sugrįžo į Lietuvą."

ario 16-ąją šventėme ir Seinuose, kur buvo atidaryti (tai įvyko vasario 14-ąją) lietuvių namai - Seinų lietuvių kultūros centras.

Centro įkūrimu pradėta rūpintis 1989-aisiais ir neturėjau daug, daugiausiai Australijos lietuvių lėšomis, kas buvo sklypas. Patalpos buvo pastatytos Lietuvos Respublikos lėšomis.

Įkūrimas susirinkusiųsias, priminiau Liekūnų ir PLB Konstituciją: Pasaulio Lietuvių kultūros omenę sudaro visi lietuviai, gyvenant už Lietuvos Respublikos ribų. Tuo būdu jie, Suvalkų lietuvių, nors ir neformaliai, buvo PLB

Kitas vaikas pasakojo, kaip jo tėvas pažadėjo Sibire savo mirštančiam tėvui, kad tie šeimos nariai kurie išliks gyvi, sugrįš į Lietuvą. Pažadai pildomi.

Meninės dalies pabaigoje mokiniai ir mokytojai, visiems atsistojus, giedojo mokyklos giesmę, kurios priedainyje skambėjo šie žodžiai:

"Mes kaip paukščiai į Lietuvą grįžtam,
Mums Aukščiausias nurodo kelius.
Bočių žemė vaikus atpažįsta,
Lietuvačių čia namas puikus".

Mokykloje mokosi 250 mokinių. Šiais metais buvo priimti dar 84 moksleiviai, daugiausiai iš Irkutsko ir Krasnojarsko krašto. Kai kurie pereinamųjų metų ekspedicijos į Krasnojarską dalyviai sako, kad tai - ekspedicijos rezultatas. Aš neabejoju, kad pernai Lietuvoje įvykė dainų ir sporto šventės, į kurias suvažiavo daug tremtinių, taip pat prisidėjo prie šių vaikų grįžimo.

Kodėl sakau, kad tai viena iš svarbiausiųjų iškilnių? Todėl, kad šventėme ATEITĮ, kuri, pamačius šiuos vaikus ir juos aklėjančius pedagogus, atrodo nepaprastai gražiai.

nariais nuo pat PLB įsteigimo. Lietuvos okupacijos laikais mes, vakaruose gyvenusieji, visada matėme ir ne kartą panaudojome Seinus ir Punksą kaip vakarų tiltą į okupuotą Lietuvą. Atstacius nepriklausomybę, tėvynę mūsų taip pat neužmiršo, - sakiau savo sveikinimo kalboje, - ir šis pastatas yra pastatytas Lietuvos lėšomis. Politinės ir istorinės aplinkybės neleido jums fiziškai pasilikti Lietuvos Respublikos gyventojais, tačiau jūs esate Pasaulio Lietuvių šeimos dalis,

1999 vasario 16 d. Seinuose. Iškilmingai atidarytas lietuvių kultūros centras „Lietuvių namai“.

ELTOS nuotr.

už politinių Lietuvos sienų gyvenančios pusantro milijono lietuvių šeimos dalis, pati lietuviškiausia, nes gyvenate savo gimtojoje žemėje. Pasaulio Lietuvių Bendruomenė šiandien džiaugiasi kartu su Seinų krašto lietuviais, kartu su Lietuva, kad pagaliau čia yra savi namai, ir pirmą kartą Vasario 16-ąją galima švęsti po savo stogu. Tegul juose niekada neužges lietuviškumo ugnis."

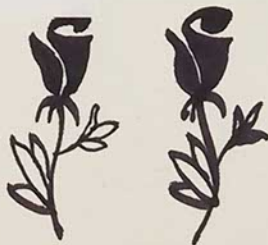
Į šventę atvyko Seimo pirmininkas V. Landsbergis, Kultūros ministras S. Šaltenis, keletas Seimo narių, aukšti Lenkijos pareigūnai ir nemažai kitų svečių. Prezidento V. Adamkaus sveikinimą perskaitė prezidento patarėjas R. Gaška. Iškilmingas pamaldas Seinų bazilikoje laikė Seinų vyskupas ir Vilkaviškio vyskupas J. Žemaitis. Padėjome gėles ant vyskupo A. Baranausko kapo bazilikoje, o Seinų

kapinėse - ant Lietuvos karių kapų, kurie žuvo, gindami savo žemę nepriklausomybės kovų metu.

Seinų lietuvių kultūros centre, kuriame taip pat įsikūręs Lietuvos Respublikos konsulas, yra per 20 vietų turintis patogus viešbutis, didelė salė, virtuvė, valgykla, įvairios patalpos, biblioteka, galvojama apie mokyklą. Seinuose šie namai - pats puošniausias ir moderniausias pastatas. Jei kada važiuosite pro šalį, neužmirškite apsilankyti, pasisvečiuoti, o būdami Lietuvoje, stenkitės, būtinai stenkitės, aplankyti Punksą ir Seinus.

Į Vilnių grįžome jau po vidurnakčio, pilni įspūdžių ir džiaugsmo. Vasario 16-oji tokia ir turi būti - džiaugsmo šventė!

Gabrielius Žemkalnis,
PLB atstovas Lietuvoje

Kovo 11-oji džiaugsmo šventė
ir PLB atstovui Lietuvoje ponui
G. Zemkalniui ir 1-os kl. mokinėi
D. Fisenko

Mokyklos direktorius A. Rudys
su Kovo 11-osios minėjimo svečiais.

Kovo 11-oji

„Galvoju: ar sėdėčiau šiandien „Lietuvių namuose“, jei Lietuvos Nepriklausomybė nebūtų atkurta? Ar Lietuva būtų laiminga? Ar pasaulyje skambėtų Lietuvos vardas, jei mūsų istorijoje nebūtų Kovo 11-osios šventės?“

(Iš IX kl. mokinio
J. Gulbinovič rašinio)

Kasmet rengiama tradicinė kalėdinių piešinių, atvirukų paroda-konkursas.

Spalio mėn. mokykloje surengta VFR Gilindės gimnazijos mokslėvių piešinių paroda.

Parodos, konkursai, susitikimai

Už aktyvų dalyvavimą mokyklos velykinėje parodoje, kūrybiškumą apdovanoti moksleiviai: B. Žastovjak (IV kl.) - diplomai, asmeninė dovanėlė, J. Voropajeva (VI kl.) - diplomai, asmeninė dovanėlė, St. Pliksnys (8 kl.), V. Voropajevs (8 kl.), J. Janonytė (8 kl.), D. Bonkauskas (8 kl.) ir kt.

Velykinė paroda - konkursas. Prie parodos eksponatų.

1. Dailininkas A. Pakalka pasakoja apie M.K. Čiurlionio menų gimnaziją.

1999 m. kovo mėn. buvo surengta M.K. Čiurlionio menų gimnazijos mokslėivių tapybos darbų paroda.

Į parodos atidarymą atvyko šios gimnazijos dėstytojas A. Pakalka su savo buvusiais mokiniais, dabar jau diraino studentais. (1,3 nuotraukos)

Čiurlionio menų gimnazijos smuikininkės pradėjo renginį.

2. Čiurlionio menų gimnazijos smuikininkės.

3. Parodos atidarymo akimirkos

1. Direktorius A. Rudys su svečiais mokytojų ir auklėtojų darbų parodoje, surengtoje Mokytojų dienos proga.

1.

2. Biologijos mokytoja V. Švager ir pedagogų parodos „Mano pomėgis“ organizatorė Ž. Šimelevičienė geriausi kolegų darbeliais.

2.

3.

Vid. m-klā "Lietuvių namai"
Mokytoja Žilijja
ŠIMELEVIČIENĖ (bendras
diplomas)

Bogdana LASTOVJAK, 9 m.,
tušas

Aliona KOLODINSKAITĖ, 11 m.

Alydas BALSYS, 11 m.

Antanas PLUKIS, 11 m., tušas

Irmā KLINOVA, 11 m.

Gintautas ROŽĖ, 11 m.

Jurandas LAURĖNAS, 11 m.

Kristina SKUJINA, 11 m.

Ala TUTYNINA, 14 m., aplikacija

Rita VIGANAUSKAITĖ, 10 m.,
flom.

Jelena TUTYNINA, 13 m.,
aplikacija (diplomas)

Bogdana LASTOVJAK, 11 m.,
guašas

Agnė JASKŪNAITĖ, 11 m.,
rašalas

Aliona KOLODINSKAITĖ, 12 m.,
mišri t.

Miša GALINAS, 11 m., rašalas

Ina VORODAJEVA, 11 m.,
tušinukas

Marina GINTALAITĖ, 15 m., tušas

Julia DIU, 15 m., tušas

Stasys STAVICKIS, 15 m., tušas

Aliona KOLODINSKAITĖ, 13 m.,
karpyns (diplomas)

Gintautas ROŽĖ, 11 m., mišri t.
Alkesandras PUCHOLČIŠIN, 12
m., mišri t.

Vitalijus KADUROVAS, 14 m.,
mišri t.

Dovidas RONKAUSKAS, 14 m.,
mišri t.

Aleksejus RAGOVSKIS, 15 m.,
mišri t.

Fiodoras IVANIUK, 12 m., mišri t.

Kristina GAJAUSKAITĖ, 11 m.,
mišri t.

Aleksandras ŠALČIŪNAS, 11 m.,
mišri t.

Antanas PLUKIS, 11 m., flom.

Julija TEBENKOVA, 14 m.,
flomastreiai

Marina GABDULINA, 14 m., mišri t.

Vitalijus KADYROVAS, 12 m.,
flom.

Onutė GARBACIOVAITĖ, 12 m.,
mišri t.

Viktorija SAVATENKOVA, 15 m.,
mišri t.

Sergejus PELIO, 15 m., mišri t.

Elyra PULLE, 15 m., mišri t.

Sergejus PUŠKINAS, 15 m., mišri t.

Edgaras BELINSKIS, 15 m., mišri t.

Danguolė JANKAUSKAITĖ, 15 m.,
mišri t.

Michailas KOZLOVAS, 15 m.,
mišri t.

4. Šestojo tarptautinio vaikų piešinių ir plakatų konkurso „Gamtos pasaulis 99“ laureatės. A. Kolodinskaitė (7 kl.) ir A. Tutynina (7 kl.)

4.

Su dailės mokytoja Ž. Šimelevičiene prie parodos laureatų darbų.

MIELI MOKSLEIVIAI !

VISUS MŪSŲ MOKINIUS KVIEČIAME AKTYVIAI DALYVAUTI

PIEŠINIŲ KONKURSE,

skirtame 2000 metų sutikimui

***** *MANO PASAULIS 2000 METAIS* *****

Šio konkurso tikslas-pakviesti mokinius pamąstyti apie praeitį, dabartį, pasvajoti, kaip pasikeis jūsų ir visos žmonijos gyvenimas, įžengiant į XXI amžių.

Atrenkant piešinius konkursui, bus atsižvelgta į pasirinktos temos originalumą, išraiškos individualumą, kūrybiškumą.

Įdomiausi ir originaliausi darbai bus eksponuojami mūsų mokykloje, Seime, kituose Lietuvos miestuose, vėliau-Vokietijoje.

Dalyvių amžius: 7-18 metų. Darbai vertinami trijose amžiaus grupėse:

1. iki 10 metų
2. 11-14 metų
3. 15-18 metų

Piešinių technika ir formatas neribojamas. Jūsų piešinių laukiame iki 1999 m. gegužės 15 dienos. Piešinius neškite mokytojai Ž.ŠIMELEVIČIENEI.

Konkursą globoja ponas GABRIELIS ŽEMKALNIS. Konkurso nugalėtojai bus apdovanojami diplomais, piniginėmis premijomis.

SĖKMĖS KŪRYBOJE!

Piešinių konkurso „Mano pasaulis 2000 metais“ rezultatai

I Diplomas

1. Antanas Pikalovas (11 kl.)
2. Irutė Mindaulytė (3 kl.)
3. Bogdana Lastovjak (4 kl.)
4. Stasys Pliškyns (8 kl.)
5. Aleksandras Kolodinskas (9 kl.)

II Diplomas

1. Inga Kuliešaitė (4 kl.)
2. Kristina Maskolionok (1 kl.)
3. Jurgis Salalauskas (9 kl.)
4. Vitalijus Audickas (9 kl.)
5. Stasys Stavickis (11 kl.)

III Diplomas

1. Aleksandras Patsenokas (7 kl.)
2. Lina Klimenko (6 kl.)
3. Vitalijus Afrikantovas (2 kl.)
4. Aleksandra Timochova (18 kl.)
5. Elena Ragovskaja (11 kl.)

Moksleiviai apdovanojami diploma-
mais, piniginėmis premijo-
mis.

LIETUVOS MOKSLŲ AKADEMIJOS MOKSLININKŲ RŪMŲ
1999 METŲ KOVO MĖNESIO RENGINIŲ PLANAS

INFORMACIJA

Informacija dėl Mokslininkų rūmų renginių ir kitais klausimais teikiama tel. 76 02 11

6 d. (šeštadienį) 11.00 val. Mokslininkų rūmų vestibulyje (Žaliųjų ežerų 49)

Ekskursija "Verkių rūmai: istorija ir dabartis". Vadovas - Mokslininkų rūmų direktorius, istorikas Telesforas URBAITIS.

10 d. (trečiadienį) 15.00 val. Mokslininkų rūmų Baltojoje salėje (Žaliųjų ežerų 49)

Iškilmingas mokslo darbuotojų susirinkimas, skirtas Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo dienai - Kovo 11-ajai paminėti.

Kalbės - Sąjūdžio iniciatyvinės grupės narys, Valstybinių mokslo institutų direktorių konferencijos pirmininkas, Botanikos instituto direktorius dr. Romas PAKALNIS. Pranešimą "Nepriklausomybės idealai ir žvilgsnis į Lietuvos ateitį" skaitys LR Seimo narys, Lietuvos Respublikos delegacijos Europos Sąjungoje vadovas prof. habil. dr. Bronislovas KUZMICKAS.

Renginio meninę įžangą - literatūrinę muzikinę kompoziciją atliks Molėtų gimnazijos ir vidurinės mokyklos moksleiviai. Meno vadovė - mokytoja Birutė ŠEŠKAUSKIENĖ.

13 d.

13 d. (šeštadienį) 10.00 val. Mokslų akademijos Turistų klube (Gynėjų 4)

Lietuvos mokslų akademijos Turistų klubo kalnų turistinės technikos varžybos. Renginio vadovas - Turistų klubo viceprezidentas dr. Vaclovas PANUMIS.

16 d. (antradienį) 14.00 val. Mokslininkų rūmų Baltojoje salėje (Žaliųjų ežerų 49)

Konferencija "Paukščių globai Lietuvoje - 80 metų". Konferencijos pirmininkas - Lietuvos ornitologų draugijos (LOD) direktorius, Ekologijos instituto (EI) vyriausiasis mokslinis bendradarbis habil. dr. Petras KURLAVIČIUS (tel. 72 92 53, mob. (8-285) 32652).

Pranešimus skaitys - habil. dr. Petras KURLAVIČIUS ("Paukščių apsauga ir visuomenė"); LOD pirmininkas, EI direktoriaus pavaduotojas, MA n. e., habil. dr. Mečislavas ŽALAKEVIČIUS ("Ornitologija Lietuvoje: istoriniai aspektai"); LOD vicepirmininkas, Kauno T. Ivanausko zoologijos muziejaus Paukščių žiedavimo centro vedėjas Ričardas PATAPAVIČIUS ("Paukščių žiedavimui Lietuvoje - 70").

Dalyvaus - LR Prezidentūros, Seimo ir Vyriausybės atstovai; Danijos, Olandijos, JAV ambasadų Lietuvoje bei Tarptautinės paukščių apsaugos organizacijos BIRDLIFE Europos komiteto atstovai.

Vyks ornitologų leidinių paroda ir spaudos konferencija. (Mokslininkų rūmų ir Lietuvos ornitologų draugijos bendras renginys).

17 d. (trečiadienį) 10.30 val. Vidurinėje mokykloje "Lietuvių namai" (Džūkų 43)

Mokslo diena "Žvilgsnis į ateitį". Dalyvaus - Geografijos instituto direktoriaus pavaduotojas dr. Ričardas BAUBINAS; VU Biochemijos katedros docentas dr. Juozas BUTKEVIČIUS; VU Matematinės analizės katedros vedėjas, MA n. k., prof. habil. dr. Vygantas PAULAUSKAS; Lietuvos istorijos instituto direktorius, MA n. e., prof. habil. dr. Antanas TYLA; Ekologijos instituto direktorius, MA n. k., prof. habil. dr. Juozas VIRBICKAS; akademikas prof. habil. dr. Zigmantas ZINKEVIČIUS.

P.S. 10.30 val. - susitikimas su mokslininkais mokyklos salėje, 11.30 val. - pokalbiai klasėse.

18 d. (ketvirtadienį) 11.00 val. Kupiškio mieste ir rajone

Mokslo diena Kupiškyje, skirta įžymaus mokslininko, kupiškėno, akademiko Juozo MATULIO 100-osioms gimimo metinėms pažymėti.

MOKSLO DIENOS "ŽVILGSNIS Į ATEITĮ"

VILNIAUS VIDURINĖJE MOKYKLOJE "LIETUVIŲ NAMAI"

1999 m. kovo 17 dieną

PROGRAMA

10.30 val. - buities darbų kabinete programos aptarimas (dalyvauja visi atvykę mokslininkai ir mokyklos vadovai)

10.55 - 11.40 val. - aktų salėje 5-12 klasių moksleivių susitikimas su

(4 pamoka) mokslininkais (dalyvauja visi 5-12 klasių moksleiviai ir mokytojai)

POKALBIAI KLASĖSE

8 ir 9 klasės (aktų salėje)

5 pamoka - su dr. R.Baubinu ir prof. J. Virbicku

6 pamoka - su prof. A.Tyla ir prof. Z.Zinkevičiumi

10 klasės (fizikos kabinete)

5 pamoka - su dr. J.Butkevičiumi ir prof. V.Paulausku

6 pamoka - su dr. R.Baubinu ir prof. J. Virbicku

11 ir 12 klasės (chemijos kabinete)

5 pamoka - su prof. A.Tyla ir prof. Z.Zinkevičiumi

6 pamoka - su dr. J.Butkevičiumi ir prof. V.Paulausku

Po 6 pamokų buities darbų kabinete mokslininkų pokalbiai su mokyklos pedagogais.

Kovo 17 d. į mokyklą atvyko garbūs mokslininkai: Geografijos instituto direktoriaus pavaduotojas dr. Ricardas Baubinas, VU Biochemijos katedros docentas dr. Juozas Butkevičius, VU Matematinės analizės katedros vedėjas, MA n.k. prof. habil. dr. Vygandas Paulauskas, Lietuvos istorijos instituto di-

Daug klausimų mokiniai pateikė profesoriams Z. Zinkevičiui, A. Tylai.

rektorius, MA n.e. prof. habil. dr. Antanas Tyla, Ekologijos instituto direktorius, MA n.k., prof. habil. dr.

Juozas Viebickas, akademiškas prof. habil. dr. Zigmantas Zinkevičius. Mokslininkai susitiko su mokiniais ir pedagogais.

Punskas

KONFERENCIJA

*„Lietuviška mokykla ir tautos kultūra“
(Punskas, 1999 m. birželio 2-6 d.)*

Taip vadinosi Punske surengta mokytojų konferencija, kurioje dalyvavo „Lietuvių namų“ pedagogai: direktoriaus pavaduotojas A. Bakšys, dailės mokytoja Z. Šimelevičienė, rusų kalbos mokytoja V. Vileitienė, istorijos mokytojas R. Vidžiūnas, auklėtoja L. Raišelytė.

12

1999.06.
16-30.

AUSRA

LENKIJOS LIETUVIŲ LEIDINYS

atlikti istoriškai apibrėžtą užduotį, kurios gili prasmė kartais išryškėja daug vėliau.

Vaiko ugdymas vyksta dabartyje, tačiau orientuojamasi į ateitį, todėl labai svarbūs du dalykai: pasirengimas gyventi ir socializuotis valstybėje (ne Lietuvoje) ir išlaikyti bei puoselėti lietuviybę, kaip žmogaus tapatinimosi su lietuvių tauta, jos kultūra ir kalba pagrindą.

R. Skripienės nuomone, išėjimas jaunimas turėtų žinoti, jog jis Lietuvai yra svarbus. Ji neragina perdėti liaupsinti ar peikti Lietuvos. *„Paprastčiausiai norėtusi, kad lituanistinių mokyklų moksleiviai pažintų dabartinę Lietuvą ir jaustųsi esą jos vaikai, ir kad jiems kaip paukščiams padėtų skristi abu sparnai: kraštas, kuriame jie gyvena, ir gimtoji kalba“*, - sakė R. Skripienė.

„Lietuvių namų“ mokykla ir tautos kultūra

Apie Vilniaus vidurinę mokyklą „Lietuvių namai“ pasakojo jos direktoriaus pavaduotojas **Alozas Bakšys**. Jis teigė, jog „Lietuvių namai“ pašaukti užsieny gyvenančių lietuvių atžaloms padėti grįžti į tėvų ir protėvių žemę - ne tiek fiziškai, kiek dvasiškai. Žymios moksleivių dalies tėvai yra skirtingų tautybių.

Šiomet „Lietuvių namus“ baigė pustrėčio šimto moksleivių. Lietuvių kalbos jie mokėsi 8 valandas per savaitę. 1998-99 m.m. pirmą kartą buvo organizuota parengiamoji 10 kl., kurioje moksleiviai ruošti mokytis paskutinėje bendrojo lavinimo mokyklos pakopoje. Tie, kurie baigė parengiamąją klasę, rugsėjo 1 d. mokysis normalioje 10 kl. Čia mokiniai turėjo 16 savaitinių valandų lietuvių kalbos, 4 val. Lietuvos istorijos, 2 - geografijos, 2 - lietuvių dailės, 2 - lietuvių muzikos, 4 val. - Lietuvos pažinimo, 2 savaitines kūno kultūros pamokas, antram pusmety - 2 val. užsienio kalbos. Mokėsi iš viso 14 mokinių.

Mokykloje veikia sporto, dailės, tautinių šokių, darbščiųjų rankų, dramos, literatūros būreliai, moksleivių chorai. Mokiniai dalyvauja konkursuose, parodose ir t.t., bendrauja su kitomis mokyklomis.

Per 9 darbo metus „Lietuvių namai“ išaugo. Šios mokyklos klasių suoluose sėdėjo apie 550 moksleivių iš 22 pasaulio valstybių. Išėjo 7 abiturientų laidos. Brandos atstatas gavo 83 auklėtiniai.

„Lietuvių namų“ dailės mokytoja metodinė-kė **Živilė Šimelevičienė** kalbėjo apie savo dalyko mokymą. 1-12 kl. turi po vieną savaitinę dailės

pamoką. Norintiesiems yra 3 val. papildomo dailės ugdymo.

Kasmet į mokyklą atvyksta 70-80 naujų vaikų, jie atsiveža skirtingą dailės patirtį ir įgūdžius, tad juos mokyti nėra lengva. Mokytoja ragino į dailės pamokas įtraukti liaudies muziką, pateikti įvairių popierių, kad mokiniai išbandytų įvairias technikas, dailės pamokose panaudoti liaudies meno tradicijas.

Vyresnioji rusų kalbos mokytoja **Vida Vileitienė** pasakojo apie pagarbos tautos kultūrai ugdymą. Rusų kalbos „Lietuvių namuose“ mokoma kaip užsienio kalbos. Didžioji mokinių dalis atvyksta iš Rusijos. Šeimos mišrios. Tad tautinis auklėjimas prasideda nuo rusų kalbos pamokų (2 per savaitę), nes jas mokiniai geriausiai supranta.

Sunkiau grįžti tėvams negu vaikams. Svarstoma, kaip padaryti, kad tėvai su vaikais nebūtų supriešinami. Kad vaikas nebūtų išoriškai spaudžiamas įtraukti į veiklą, mokytis lietuvių kalbą ir t.t., bet iš vidaus pajustų ir suprastų, kodėl jis yra lietuvis ir ar jis nori būti tikru lietuviu. Vairiai šneka motinos kalba. 85 proc. atvykusiųjų nemoka lietuviškai. Tikrais lietuviais nesijaučia beveik 70 proc. Rugsėjo pradžioje apie 50 proc. vaikų nori grįžti atgal.

Iš pat pirmų dienų vaikai įtraukiami į visus saviveiklos kolektyvus. Turi pradėti dainuoti, šokti ir t.t. Jie greitai įsitraukia į veiklą. Po 3-4 mėnesių mieste jau stengiasi kalbėti lietuviškai. Prasideda vidinis procesas: aš noriu būti lietuviu. Po 5 mėn. mokiniai jau viską supranta lietuviškai.

„Lietuvių namų“ istorijos vyr. mokytoja **Kazys Vidžiūnas** sakė: *„80-90 proc. mokinių gyvena Lietuvoje, mes juos turime paruošti, kad būtų geri piliečiai. Atvykustieji nežino Lietuvos istorijos, turi kitokią supratimą, garbina ne lietuvių tautą. Per istorijos pamokas reikia stengtis parodyti, iš kur mes atėjome, kas mes esam ir kur mes einam.“* Jis daug kalbėjo apie didvyrišką Lietuvos praeitį, materialinę ir dvasinę kultūrą.

„Pelesos lietuvių mokykla - Gudijos lietuvių švietimo ir kultūros centras“

Tautinių mažumų ir išėjimo departamento įsteigtą Pelesos nevalstybinę lietuvių vidurinę mokyklą pristatė mokytoja **Birutė Bigailienė**. Mokyklos vizija - atgaivinti lietuvių etninę žemės Gudijoje. Lietuvių kalbos šioje mo-

KONFERENCIJA

Černiachovskio pedagoginiame koledže

Черняховский педагогический колледж

Программа
пребывания в Черняховском
педагогическом колледже делегации из
Литвы:
«Литовский дом» г. Вильнюса,
Педагогическое училище г. Мариямполе.

г Черняховск
1999 г.

г. Черняховск.
Водонапорная башня

Insterburg. Wasserturm

*Direktorius A. Rudys, pavaduotojas
A. Bakšys, mokytojai N. Vyšniauskienė,
S. Rožienė, V. Petkevičienė, E. Juozėnienė,
R. Stružienė dalyvavo Černiachovskio
pedagoginiame koledže surengtoje
konferencijoje*

Laisvalaikis

I - VII klasių mokiniai sporto salėje mokėsi daryti aitvarus. Jiems padėjo, konsultavo „Lietuvos rytto“ korespondentas J. Krisciūnas.

Ruošiamės
Žemės dienai.

Su aitvarais šėtolai

1.

Užpalių vid.
mokyklos pedago-
gų dovana mums.

2.

Draugaujame su Užpalių ir
Alizavos vidurinių mokyklų moki-
niais ir pedagogais.

3.

Pasikeitimas suvenyrais su Aliza-
vos vidurinės mokyklos pedagogais
(2,3 nuotr.)

4.

Tarpmokyklinės kvadrato varžybos.

Su Kalėdų seneliu.

5.

*Draugiškos krepšinio ir tinklinio
varžybos.*

Šiais mokslo metais su-
rengtos išvykos į Lietuvos
pajūrį, Europos centro mu-
ziejų, Vilniaus universitetą.

„Lietuvių namuose“ kon-
certavo chorai „Vilnius“, „Lie-
paitės“, Nacionalinės filhar-
monijos artistai, „Vorutos“
tautinių šokių kolektyvas ir
kt.

Išspūdingą „Duonos
šventę“ suruošė pradiniiu
klasių mokytojos ir auklėto-
jos.

59 moksleiviai išsėjosi
Giruliuose, grupė moksleivių-
stovykloje „Lietuvos atgaja-99“,
Kaletas mokinių atosto-
gavo Vokietijoje (pakvietė
globėjai).

Koncertuoja „Liepaitės“

Vokiečių kalbos popietės dalyviai:
5-11 klasių moksleiviai su savo mokyto-
jomis, A. Pėrednyte, R. Cegelskaite (studentė-
praktikante) ir Z. Šimelevičiene.

Vilniuje besimokančių užsieniečių nekamuoja nostalgija

JULIUS BALIUTAVIČIUS

„LIETUVOS RYTO“ KORESPONDENTAS

Ivairių kalbų maišalynė

Lietuvių namų vidurinės mokyklos koridoriuose, kaip ir kitose mokyklose, per pertraukas verda gyvenimas – berniukai tampo mergaites už kasų, o vyresni vaikinai bėga parūkyti už mokyklos kampos. Kaip jokiame kitoje sostinės vidurinėje mokykloje, čia galima išgirsti pačių įvairiausių kalbų žodžių ir frazių – rusų, rumunų, anglų, ukrainiečių.

Šioje mokykloje besimokantys vaikai ir paaugliai – lietuvių tremtinių ir išėivių palikuonys, į Vilnių atvykę išmokyti savo senelių ir tėvų kalbos. Kai kurie čia besimokantys moksleiviai ketina likti Lietuvoje, kiti grįš į savo gimtąsias šalis.

Skirtingi gyvenimo vingiai

Septyniolikmetis Stanislovas Stavickis – Lietuvių namų vidurinės mokyklos senbuvis, mokosi čia jau septynerius metus. Sočyje augęs Stanislovas apie šią mokyklą sužinojo viešėdamas pas senelius Estijoje. Chabarovske gimusi Sofija Leiterytė šią mokyklą lanko jau aštuntus metus. Į Vilnių pirmą atvyko jos vyresnė sesuo, ji ir rado Lietuvių namų vidurinę mokyklą. Netrukus į Lietuvą atvyko ir Sofija.

Septyniolikmetis Viačeslavo Sanino, kaip ir Stanislovo, seneliai buvo ištremti. Likimas lėmė taip, kad jo tėvai apsigyveno Maimkope. Į Vilnių Viačeslavas atvyko vos prieš dvejus metus. „Čia labai įdomu“, – sakė paauglys.

Penkiolikmetis Ramunė Dyšlevos mama prieš keliolika metų iš Lietuvos išvažiavo studijuoti į Ki-

jevo universitetą. Ukrainos sostinėje gimusi Ramunė ten gyveno dešimt metų. Prieš penkerius metus jos šeima persikėlė gyventi į Vilnių, tačiau po poros metų nusprendė vėl grįžti į Kijevo. Ramunė liko gyventi ir mokytis Vilniuje.

Septyniolikmetis Livijus Nastasenka pasakojo, kad jo tėvai mokėsi panašiose aukštosiose mokyklose. „Tik mama Kaune, o tėtis – Kišiniove“, – šyptelėjo vaikinai. Sovietų Sąjungoje buvo įprasta, kad skirtingų respublikų aukštosios mokyklos keisdavosi studentų grupėmis. Taip būsimasis Livijus tėvas atsidūrė Kaune, kur per Naujųjų metų vakarėlį ir susipažino su būsimąja žmona. Vėliau jie išvyko gyventi į Moldovos sostinę Kišiniovą.

Livijus Lietuvių namų vidurinėje mokykloje pradėjo mokytis prieš dvejus metus. Tačiau į Lietuvą jis atvykdamas ir anksčiau – aplankydavo čia gyvenančius gimines.

Septyniolikmetis čekietis Vytautas Grybauskas šioje mokykloje mokosi dar tik pusmetį. Į Lietuvą atvykti jį paskatino noras geriau susipažinti su lietuvių kultūra. Ekstremaliomis sporto šakomis besidomintis vaikinai nudžiugo, susipažinęs su sostinės riedlentinkais. Vytautas jau dalyvavo vienoje sostinės Kalnų parke vykusiame riedlentinkų ir riedlentinkų šventėje, o dabar, kai būna laisvo laiko ir sniego, su bendraminčiais važinėja į snieglentėmis.

Kalbą išmokyti per pusmetį

Lietuvių namų vidurinėje mokykloje moksleiviams per savaitę vyksta net aštuonios lietuvių kalbos pamokos. S.Stavickis pasakojo, kad šioje mokykloje pradėjęs mokytis naujokas lietuvių kalbos

turi išmokyti per pusmetį – per Kūčių vakarienę pageidaujama, kad moksleiviai bendrautų lietuvių kalba. Tiesa, jei naujokas nelabai gerai supranta lietuviškai, mokytojas vieną ar kitą dalyką paaiškina ta kalba, kurią moksleivis supranta geriau, dažniausiai rusiškai.

Livijus jau nuo mažų dienų kalbėjo lietuviškai – šios kalbos jį išmokė mama.

„Kai pirmą kartą atvažiuavau į Lietuvą, net nežinojau, kad yra tokia šalis“, – pasakojo Sofija.

Lietuvių namų vidurinėje mokykloje mokėsi ir mokosi jaunuoliai iš įvairių pasaulio valstybių – JAV, Argentinos, Kipro, Austrijos, tačiau daugiausia jų – iš buvusių Sovietų Sąjungos respublikų: Latvijos, Estijos, Ukrainos, Rusijos.

Prisimena žalią uniformą

Ar lietuviška mokykla skiriasi nuo moksleivių gimtinėse esančių mokyklų? „Buvau į Sočį nuvažiavęs prieš dvejus metus. Ten manoma, kad žmogus moka anglų kalbą, jei žino, kaip angliškai pasisveikinti“, – pasakojo Stanislovas. Viačeslavas pritardamas linktelėjo galva – panašiai yra ir Maimkope.

Livijus prisiminė, kad Kišiniovo licėjyje, kur mokėsi dešimt metų, moksleiviai vienkėdavo žalias uniformas.

Lietuvių namų vidurinėje mokykloje dabar mokosi per 200 moksleivių, kuriems dėsto 30 mokytojų. „Pažįstame kiekvieną mokytoją, o jie – kiekvieną moksleivį“, – sakė pašnekovai. Pasakodami apie savo mokytojus moksleiviai negailėjo jiems gerų žodžių.

Kaip ir beveik kiekvienoje mokykloje, taip ir čia vyresni moksleiviai per ilgesnes pertraukas bė-

Lietuvių išėivių ir tremtinių palikuoniams (iš kairės) L.Nastasenka, R.Dyšlevai, S.Stavickiui, S.Leiterytei ir V.Saninui patinka Lietuvos jaunimas.

ga parūkyti į neoficialią rūkyklą. Pedagogai su šiuo įpročiu kovoja gana drastiškais priemonėmis – jei pagauna rūkantį moksleivį, baudžia jį 20 litų bauda ir liepia rašyti pasiaiškinimą. Kiekvieną kartą bauda didėja dvidešimčia litų. Mokyklos koridoriuose sklendo legendos apie vieną moksleivį, sugebėjusį „parūkyti“ 180 litų.

Praejusiais metais Stanislovas kurį laiką po mokyklos koridorius vaikščiojo su didžiule mėlyne pakuje. Ją vaikinai „užsidirbo“ susimušęs su bendramokslu, kuris, anot Stanislovo, kabinėjosi prie kitų moksleivių. „Gyvenimas čia nuobodus, bet tada buvo įdomu, – pasakojo Stanislovas. – Visas tualetas buvo pilnutėlis žmoniu“.

Skambutis – kaip malda

Tvarka Lietuvių namų vidurinėje mokykloje ir šalia esančiame bendrabutyje, kuriame gyvena moksleiviai, yra griežta. Į populiariausias sostinės diskotekas vaikščioti negalima, išeiti ilgesnį laiką – taip pat.

„Į lovą gulti reikia pusę vienuoliktos vakaro. Jei neatsigulsi – auklėtoja rašo raportą, – pasakojo moksleiviai. – Vienintelis dalykas, kurį mes turime, – skambutis. Jis būna tarsi vietoj maldos. Skambutis keltis, skambutis valgyti, skambutis į mokyklą, skambutis ruošti pamokas, vėl skambutis valgyti“.

Sostinės diskotekų stygių kiek kompensuoja šeštadieniais bendrabutyje rengiami šokių vakarai,

kuriuos veda Viačeslavas su porininku. Šiose diskotekose skamba pati įvairiausia muzika – ir hip-hopas, ir technomuzika, ir metalas. Dabar diskotekoje paaugliai labiausiai šėlsta, kai išgirsta „Fatboy Slim“. Šiose diskotekose būna ir nemalonių akimirų – aplinkinių namų jaunieji gyventojai kartais pro langus bando prasmukti į diskoteką.

Vilniuje jaunimas įdomesnis

Pašnekovai mano, kad jaunimas Vilniuje yra laisvesnis ir įvairresnis negu jų gimtuosiuose miestuose. „Sočyje, kaip ir Kišiniove ar Maimkope, yra taip – jei yra pankas, vadinasi, jį reikia pagauti, nukirpti plaukus ir paleisti“, – pasakojo Stanislovas.

„Kišiniove nelabai kur yra eiti, gatvėmis šlaistosi banditai“, – pasitebėjo Livijus. Dar gyvendamas Kišiniove jis pradėjo auginti plaukus, tačiau ilgesnius užsiaugino jau Vilniuje. „Kišiniove metalistų šiek tiek yra, tačiau panko – nė vieno, – pasakojo Livijus. – Pirmą kartą gyvą panką prieš dvejus metus pamatčiau Vilniuje. Paliko didelį įspūdį“.

Ramunei nepatinka, kad Kijevo gatvėse gali išvysti beveik vien tik vienodai apsirengusius ir pilkus žmones. „Galėtum iš karto atsikirti, kur yra vilnietis, o kur kijevietis“, – tvirtino R.Dyšleva.

Kiek kitokį jaunimo gyvenimą matė Vytautas. Jo gimtojoje Čikagoje jau įprasta, kad vakarėlyje paaugliai ryja „Ecstasy“ ar LSD, rūko

marihuaną. Vytautas bendrauja su įvairiausias žmonėmis. „Tarp mano draugų yra ir juodų, ir baltų, ir raudonų, ir žalių“, – pasakojo Vytautas. Jis dalyvauja įvairiuose jaunimo judėjimuose – važinėja riedlente, klausosi technomuzikos, vaikšto į pankroko koncertus.

Vasarą – su riedlente

Kiek daugiau nei prieš metus Stanislovas su Viačeslavu bei Livijumi subūrė grupę „Labas“. Dabar jau net patiems grupėms įkūrėjams sunku susikačiuoti, kiek žmonių grojo šioje grupėje. Nors grupė yra įrašiusi dar tik porą dainų ir pasirodžiusi keliuose koncertuose, Stanislovas tikisi, kad jiems pavyks išplaukti į platesnius vandenius.

Viena didžiausių mokyklos švenčių – Vasario 16-oji. Moksleiviai kur kas labiau laukia Valentino dienos ir šimtadienio. Pasak Stanislovo, vakarais bendrabutyje galima pamatyti ant palangių susėdusias moksleivių poras.

Moksleiviai dar nežino, ką veiks vasarą – galbūt važiuos į savo gimtines, gal atostogaus Lietuvoje. Daug Lietuvių namų vidurinėje mokykloje besimokančių vaikų turi giminių, gyvenančių įvairiausiose Lietuvos kampeliuose. Stanislova nelabai traukia grįžti į Sočį.

„Vienas bendraamžis draugas augina vaiką, kitas sėdi kalėjime“, – pasakojo jis. Tik Vytautas žino – jei vasarą liks Lietuvoje, laiką leis važinėdamas riedlente prie sostinės Operos ir baletų teatro rūmų.

Moksleivių suburta grupė „Labas“ repetuoja mokyklos rūsyje.

J.Staselio nuotr.

VIII abiturientų laida

1999 m. birželio 17 d. brandos atestatai įteikti šiems abiturientams:

A. Baudžiui	E. Starodubcevai
A. Blaževič	O. Šcerbai
A. Gubanovui	J. Šniokai
S. Kartofean	P. Urbai
A. Kolodinskaitėi	J. Vuškovič
O. Lapeškinui	J. Zudilinai
L. Nastasenko	
T. Navickui	

Abiturientai rengiasi tarti padėkos žodžius pedagogams.

„Nors ir labai skauda širdį, kad nuskambėjo paskutinis skambutis, mano auklėtiniams, bet šikart neverksiu,“ - sakė buiklėtoja V. Barkauskienė.

Mokslo metų pabaiga

Isizydėjo, isizaliavo pavasaris. Baigėsi dar vieni mokslo metai. Saulėtą vasarą, gerų atostogų visiems linkėjo direktorius A. Rudys, Seimo kancleris Razma, Regioninių problemų ir tautinių mažumų departamento direktorius R. Motuza, PLB atstovas Lietuvoje G. Zemkalnis.

